

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Rugpjūtis — August 1, 1973

Nr. 58

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BLEFAS ERDVĖJE

Kaip Chruščiovas "pralenkė" Ameriką

"Bet Tamsta negali neigti fakto, kad sovietai pirmieji į erdvę paleido satelitą, pirmieji į ten pasiuntė žmogų, sovietas buvo pirmasis, kuris iš satelito išėjo pasivaikščioti po erdvę!" -- su tokiais žodžiais vienas D. Britanijos leidėjas atsisakė pirkti jam pasiūlytą knygą "The Russian Space Bluff", nors jos autorius daugiau žinojo apie sovietų erdvės užkariavimus negu koks nors vakarietis. Jis yra Leonidas V. Vladimirov, sovietų mokslo žurnalo "Znanije sila" bendradarbis, sovietų žurnalisto iškylos į D. Britaniją proga atsisakęs grįžti į savo kraštą. Jo pagaliau pasirodžiusi knyga atidengė "sputnikų" paslaptis.

Į glaudesnę kontaktą su sovietų erdvės tyrinėtojais Vladimirovas suėjo koncentracijos stovyklose, kuriose ilgesni ar trumpesni laiką turėjo išgyventi beveik visi tos srities darbuotojai. Jų tarpe ir ukrainietis Sergejus P. Korolevas, gimęs 1906 metais Žitomire. Nuo vaikystės jis domėjosi raketomis ir vėliau atsidūręs Maskvoje dalyvavo Rigos vokiečio Friedrich Zander sudarytame tos srities entuziastų būrelyje. Tas būrelis pradžioje veikė be valdžios palaiminimo, tačiau vėliau susilaukė paramos iš krašto apsaugos ministerio Tuchačevskio, kuris jiems sudarė sąlygas paleisti pirmąją sovietų raketą, ore išbuvusią 18 sekundžių. Tai buvo 1933 metais. Nors tyrinėjimai vyko toliau, tačiau pats Koroljovas atsidūrė už spygliuotos tvoros -- stovykloje. Reikia atsiminti, kad per Stalino "čiastkas" žuvo visi garsesni tos srities žinovai, jų tarpe Jurgis Langemak, 2-rame pasauliniame kare pagarsėjęsios raketų artilerijos "katiušų" išradėjas.

Korolevas išvengė to likimo dėl to, kad jis nebuvo labai garsus ir perkioją nors raštinės klai-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dą buvo palaikytas lėktuvų konstruktoriaus Tupolevo bendradarbiu. Mat, Tupolevą suėmus, sovietų aviacijos pramonė buvo atsidūrusi didelėje bėdoje ir buvo ieškoma žmonių, kurie galėtų jo darbą toliau tęsti. Tokiu būdu Korolevas, būdamas dar "specialiame kalėjime Nr. 4" pradėjo tyrinėti sprausminių motorų galimybes. Tie motorai turėjo būti naudojami kaip pagelbiniai jau pastatytiems lėktuvams. Paleistas iš kalėjimo 1945 metais, Korolevas pasiūlė vyriausybei ir partijai daugiau dėmesio skirti raketų išvystymui. Stalinui tam pritarus, netrūko nei lėšų nei žmonių -- iš sovietų okupuotos Vokietijos dalies buvo atgabenti visi tie, kurie bent kiek dirbo toje srityje Hitlerio laikais. Tikslas buvo grynai karinis. Reikėjo sukurti raketą, kuri galėtų pasiekti taikinius už šimtų kilometrų.

1957 metų pradžioje Korolevas sužinojo iš amerikiečių spaudos, kad amerikiečiai tarptautinių Geofizinių metų proga planuoja paleisti į erdvės satelitą. Spaudoje pasirodė to sumanymo detalės ir buvo paskelbtas jo vardas "Vanguard".

Korolevui tada atėjo mintis, kad sovietai faktinai galėtų anksčiau paleisti daug mažiau sudėtingą satelitą. Turimų raketų pajėgumo užtektų jį paleisti už žemės atmosferos ribų. Chruščiovas, kuris tada gyveno, kad sovietai pralenksią Ameriką, davė išakymą sutelkti visas jėgas tam sumanymui įvykdyti. "Sputnikas" turėjo turėti vieną uždavinį -- jame esąs radijo siųstuvą turėjo siųsti signalus, kuriuos galėtų pagauti visas pasaulis. Koroljovas gavo visai laisvas rankas. 1957 metais buvo paleistas pirmas "sputnikas". Amerikiečių pirmam bandymui nepasi-

sekus, Korolevas nutarė dar daugiau sustiprinti padarytą išpūdį. Jis pasiuntė antrą "Sputniką". Faktinai tai nebuvo didesnis satelitas, bet tik toks pat 83,6 kilogramų kamuošys, neatsiskyręs nuo jį į erdvę nunešusios raketos antrosios dalies. Toje dalyje buvo patalpinta kalytė "Laika".

"Sputnikai" labai pakėlė sovietų prestižą visame pasaulyje, tačiau tai buvo gana brangus laimėjimas. Kai amerikiečiai priėmė lenktynių į mėnulį iššaukį, Sovietijai -- techniškai atsilikusiam kraštui, nepaisant visų jėgų įtempimo buvo sunku išsilaikyti. Nuotolis tarp abiejų kraštų pasisėkimų vis daugiau didėjo. Pats Korolevas to jau nesulaukė. Jis mirė 1966 metais. Jo pelenai buvo įmūryti į Kremiaus sieną, bet jo nuopelnai paaiškėjo tik dabar ir tik... Vakaruose.

LIETUVIŲ BIOLOGŲ IR BIOCHEMIKŲ DĖMESIUI

Antro Lietuvių Mokslininkų Simpoziumo, įvykstančio š. m. lapkričio 22-24 d.d. Chicagoje, programoje įtraukta Biochemijos ir Biologijos Mokslų sekcija. Simpoziumo rengėjai šią sekciją organizuoti pavedė dr. Antanui Butkui ir dr. Jonui Geniui.

Maloniai prašome kolegus-es biochemikus ir biologus suvažiavime dalyvauti ir šios sekcijos reikalais kreiptis žemiau spausdinamam adresu. Taip pat prašome skaityti iš šių mokslo sričių 15-20 min. referatus. Paskaitų santraukos bus spausdinamos Suvažiavimo leidinyje. Santraukas 100-300 žodžių prašome siųsti iki rugsėjo 20 d. sekančiais adresais:

Iš biochemijos -- dr. Antanui Butkus, 2370 Canterbury Rd., University Hgts., Ohio 44118, telefonas (216) 932-9944.

Iš biologijos -- dr. Jonui Geniui, 8908 Orbit Lane, Seabrook, Md. 20801, telef. (301) 459-5693.

Komunistų pavergtųjų tautų atstovai New Yorke liepos 15 d. suruošė eiseną Penktąja avenue, plakatais ir šūkiais primindami amerikiečiams, kad pavergtieji nori išsilaikyti iš po sovietų jungo. Nuotraukoje grupė lietuvių su Lietuvos gen. konsulu A. Simučiū prie Šv. Patriko katedros, kur buvo už pavergtas tautas atlaikytos pamaldos ir ta proga pasakytas pamoksas. Nuotraukoje iš kairės: Petras Žilionis, Margarita Samata, Birutė Radzivilienė, dr. M. Žukauskienė, Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Simutis, Aloyzas Balsys ir Helen V. Kulber.

JUBILIEJINĖ LIETUVIŲ SKAUTIJOS STOVYKLA

Lietuviškoji skautija kiekvieną veiklos dešimt metų atžymėdavo specialia -- jubiliejinė stovykla. Šių metų, tačiau, ruošiamoji stovykla savo numatyta programa ir užsimojimų apimtimi yra gerokai prašokanti ankstesnes tradicijas. Rimtas ir ypatingai rūpestingas pasiruošimas teikia daug vilčių, kad stovykla galės būti atžymėta lauktu pasiekimu, o jaunimo tarpe paliks stiprius ir malonius lietuviško skautavimo prisiminimus.

Didžiulė ir išpūdingai įruošta stovyklavietė (Beaumont, Ohio -- prie Clevelando) numato turėti apie 900 stovyklaujančio lietuviško jaunimo, neskaitant svečių ir kitų tautybių kviestųjų atstovų. Stovyklautojų atvyks ir iš Australijos, Anglijos, Kanados, Vokietijos bei P. Amerikos.

Šis skaičiais išreikštas jaunimo entuziazmas yra atkreipęs platesnės visuomenės dėmesį ir dėl to, kaip reikšmingas įvykis, vertas nors šio santūraus paminėjimo.

Nors šiandieninis modernus jaunimas ir nėra labai jautrus lietuviškoms tradicijoms, šiuo atveju jo teigiamas masinis reagavimas išreiškė itin gražų pasitikėjimą savo vadovams, o ypač stovyklos vadovybei, kurią sudaro LSS Tarybos Pirmininkas v.s. A. Saulaitis, Seserijos ir Brolijos Vyriausi Skautininkai v.s. L. Milukienė ir v.s. P. Molis, ASS Pirm. s. S. Gedgaudienė ir visa eilė padėjėjų -- žinomų ir patyrusių skautininkų, kurie yra išsamiai paruošę turiningą programą su gausiu pedagoginiu personalu pašnekesiams ir skautamoksliui.

STOVYKLINĖ PROGRAMA

10 dienų trunkančioji stovykloje (rugp. 19-29) kiekvienai dienai bus pa-

rinkta skirtinga mintis, pagal kurią ir vystysis pašnekesių temos, stovykliniai užsiėmimai ir vakarų laužai.

1. SUSIPAŽINIMAS. Vienetai, susipažinę vieni su kitais, turės draugiškumu akcentuotas dainas bei pašnekesius.

2. DIEVAS. Programoje diskusiniai pašnekesiai religinėmis ir moralinėmis temomis. Dėmesys gamtos pažinimui, geriesiems darbams ir bendrai maldai. Vadovaus dvasios vadovai: v. s. kun. J. Vaišnys, v. s. kun. J. Pakalniškis, v. s. kun. A. Saulaitis ir kun. Kijauskas.

3. SPORTAS. Brolijos ir Seserijos sportinės varžybos, baigiant eiseną ir laimėtojų atžymėjimais. Po to lietuviškų dainų vakaras.

4. SKAUTAMOKSLIS - SKAUTORAMA. Praktiškas lavinimasis ir pasirodymai skautiško patyrimo ženkle. Seserija skiria ypatingą dėmesį tautodailės dirbiniams, įrengdama eilę pilnai priemonėmis aprūpintų dirbtuvėlių, kur kiekvienas skautas turės progą darbėliu pasimokyti ir jų pasidaryti.

5. VILNIUS. Vilniaus 650 m. sukakties minėji-

mas. Įvairių užsiėmimų parodėlės. Įžymesnių svečių pagerbimas vakare. Simboliškai visa Brolijos stovykla vadinsis Vilniumi, o atskiri vienetai turės pasirinkti Vilniaus apylinkių vardus.

6. JUBILIEJUS. Lietuvos Nepriklausomybės, Skautų Sąjungos ir Skautų Aido jubiliejų paminėjimas. Kitataučių svečių priėmimas, išskilmės.

7. TĖVYNĖS IR JŪROS DIENA. Dėmesys tėvynės ir Lietuvos pažįrio pažinimui. Gegužinė su tautiniais šokiais ir žaidimais. Seserija ir savo stovyklą simboliškai bus pavadinusi -- Lietuva. Okadangi Lietuvoje angliškai nesupranta, tai ir Lietuvos stovyklautojos kalbės tik lietuviškai. Nepriklausomos Lietuvos epochai bus charakteringi pastovyklių vardai, kaip tai: Žara, Rytmetėlis, Saulės takas, Anapus marių ir Sietynas.

8. LAISVĖS KOVOTOJAI. Bus prisiminti ir pagerbti Lietuvos sūnūs, paaugę save Lietuvos laisvės kovai. Demonstracija už laisvę -- rašiniai, piešiniai, plakatai.

9. DARBSTUMAS. Progos pasirodyti kūrybinu (Nukelta į 2 psl.)

Pabaltiečių maitinė paroda Brazilijoje įvyko liepos 6-15 dienomis Sao Paulo centre. Lietuvių skyriuje išskabinti šeši lietuvių menininkų darbai, skirta dalis Vilniaus 650 metų sukakties paminėti. Lietuvių tautinių šokių programas atidarymo ir uždarymo proga sekė apie 3,000 žiūrovų. Liepos 13-31 Urugvajuje ir Argentinoje koncertavo Sao Paulo šokių grupė "Nemunas", vadovaujama mok. Jono Lukoševičiaus. Nuotraukoje "Žilvitis" šoka parodoje. Grupei vadovauja Silvija Bendoraitytė, A. Saulaitis nuotrauka

Prie Dariaus ir Girėno paminklo Chicagoje ramovėnai ir birutininkės padėjo gėlių vainiką. Antra iš dešinės: Lietuvos garbės gen. konsulė J. Daužvardienė, Plačiau 8 psl. V. Noreikos nuotrauka

LB informavo San Francisco orkestrą prieš koncertus Vilniuje

Sąryšy su San Francisco orkestro viešnagė Vilniuje, JAV LB Krašto Valdybai teko padėti visą eilę pastangų, kad koncertai okupanto nebūtų panaudoti Lietuvos laisvės bylai slopinti. Šios LB pastangos buvusios nukreiptos į Valstybės Departamentą ir įpačius San Francisco orkestro narius bei administracinį personalą.

Į Valstybės Departamentą LB atstovams teko kreiptis dviem atvejais. Pirmuoju kartu teko aiškintis su Pabaltijo valstybių skyriaus viršininku ir su Kultūrinių mainų skyriaus viršininku. Siekta išsiaiškinti ar orkestro pramatyta viešnagė, artimai ją skatinant Valstybės Departamentui, nereiškia keitimąsi JAV nusistatymo Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Antruoju atveju, jau patyrus apie koncertų Vilniuje datas (birželio mėnesio 13, 14, 15 ir 16 dienomis), Valstybės Departamentui buvo pareikštas JAV LB Krašto Valdybos nepasitenkinimas, nes parinktosios datos sutapo su Lietuvos pavergimo ir Sibiran pradėtų trėmimų sukaktimis.

Minimų LB intervencijų išdavoje buvę gauti Valstybės Departamentui pareigūnų užtikrinimai, kad koncertai būtų užplanuoti ieškant tik "people to people" kontaktų. Koncertai visiškai nerišini su aneksijos pripažinimu ir datų sutapimas su lietuviams skaudžiomis sukaktimis esąs tik grynas Valstybės Departamentui pareigūnų neapdairumas. Gautas pažadas per Valstybės Departamentą kultūrinių mainų skyriaus pareigūnus supažindinti Vilniū vykstančius orkestro dalyvius su specialia Lietuvos padėtimi.

Nežiūrint Valstybės Departamentui pažadų, JAV LB Krašto Valdyba per savo Visuomeninių Reikalų Tarybą ėmėsi tiesioginės akcijos orkestro dalyviams savo ruožtu pristatyti tragišką Lietuvos padėtį. Jaus ta svarba tai įvykdyti, ypač prisimenant perėjusių metų pabaigoje nevykusią JAV konsulo Cul-

ver Gleysteen elgseną Vilniuje, rodant diplomatiniai neprideranti draugiškumą okupanto pastatytiesiems pareigūnams. Tad š.m. gegužės mėnesio 25 d. asmeniškais laiškais LB kreipėsi į 104 San Francisco orkestro narius bei pareigūnus. Laiškai pasiūstų į Vieną, Inter-Continental viešbutį, kur birželio mėnesio pradžioje turėjęs koncertuoti San Francisco orkestras prieš vykdamas į Leningradą, Vilnių ir Maskvą. Sulaukęs pasiūstų ir naujais informacinė medžiaga liečianti lietuvių tautos persekiojimus ir rezistenciją. Tai straipsnių News Week, Time, New York Times, Christian Science Monitor, The Philadelphia Evening Bulletin atspaudos. Laiškai dalyvius pasiekė ir dabar, orkestrui sugrįžus į JAV, yra tikslu su kai kuriomis laiško vietomis supažindinti. Jis idomus tuo, kad krepiančias į muzikus buvo ieškota kiek kitokio priejimo.

"Už kelių dienų Jūsų orkestras bus pirmasis amerikietiškas vienas koncertuojas Vilniuje nuo Antrojo Pasaulinio karo laikų. Kiek jūs žinote apie dabartinę Lietuvos padėtį?"

"Lietuvos sostinė Vilnius yra vienas iš seniausių rytų Europos kultūrinių centrų. Jo universitetas prieš trejetą metų minėjo 400 metų sukaktį. Jūsų žinoma, kad šimtmečių bokštai liudija šimtamečių gilaus tikėjimo šaknis. Šioms šaknims dabartinis metu neleidžiama skleistis, bet jos tebėra gyvos."

"Ant kalvos žvelgiančios miestui, senojo karaliaus Gedimino (1275-1341) pilyje, esantys šarvai liudija seną istoriją. Čia pastebėsi raitų riterių. Jis vadinas "Vytis" ir esąs Lietuvos valdovų emblema. Dabar net ir mokyklose vaikams yra draudžiama piešti šį simbolį nuo viduramžių jungusį lietuvių, Apkankytą miesto sieną ir praek pro joje esančius Aušros Vartus, stovinčius nuo 16-jo šimtmečio. Pažvelgęs aukštyn išorinėje sienoje pastebėsi raitą riterį -- Vytį. Užsuk į virš vartų esančią koplyčią... Užlipk nudėvėtais laiptais (žmonės keliaklupsčiai jais lipa -- matysite žmones klinkančius ant šaligatvio paskendusius maldoje) ir ten jūs matysite trijų šimtmečių senumo gražiąją Aušros Vartų Madoną."

"Jums rodys Žirmūnus, Lazdynus -- naujausias Vilniaus dalis. Lietuviai jomis, o taip pat ir naujojo sporto stadijonų, didžiųjų jasi. Aišku, kad Sovietų Sąjungoje šie pastatai išsiskiria savo grožiu. Ir lietuviai myli ne tik savo seną, turtingą istoriją (paprastai nori matyti atstatytą Trakų pilį, kurios restauravimas užtraukęs Kremliaus rūstybę), bet taip pat didžiųjų jasi ir savo šių laikų atsiekimais. Didžiųjų jasi ne kaip "sovietai", bet kaip "lietuviai". Ir Muenchen pereitais metais plojo ne sovietų krepšinio rinkinei, bet lietuviui Modestui Paulauskui, komandos kapitoniui."

"Nežaiskite nenoromis lietuvių girdami jų "sovietinius" atsiekimus ar vadinamas juos rusais. Lietuva nėra Rusijos provincija, bet buvus laisva, kurybinga tauta. Žmonės nemėgsta būti vadinami kitų vardais, nemėgsta paklusti iš kitų, o ne iš savo šimtamečių kultūrinių ir valstybingumo tradicijų, kylančių išakymams. Šiam klausimui šiuo metu, Maskvai pranešus apie sudarymą naujų ekonominių rajonų, lietuviai yra ypač jautrūs. Lietuviai jaudinasi, kad tai gali reikšti rusifikaciją..."

"Likimas lėmė, kad jūsų viešnagė Vilniuje sutaps su dviem tragiškais ir neužmirštiniais įvykiais Lietuvoje, 1940 m. birželio mėn. sovietų ginkluotos pajėgos

užėmė Lietuvą ir po surežisuotų rinkimų įjungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Metams praeinčius, birželio 14 ir 15 d. prasidėjo masiniai areštai užsitęsę iki birželio 22 d. Rusai šių areštų išdavoje ištrėmė 34,000 įvairaus išsilavinimo lietuvių pasiūdami juos į sunkių darbų kalėjimus, į mirtį. Kai kurie iš jų išliko gyvi. Daugelis jų koncerto klausytojų Vilniuje tiesioginiai yra buvę pailesti minėtų įvykių. Kai kurie iš jų išliko gyvi. Klausydami jų koncerto jie prisimins ką rytais ir vakarais yra atnešę Lietuvai."

"Vakary kultūra visad yra buvus pagrindas lietuviško kultūrinio gyvenimo. Praeityje lietuvių studentai stipendininkai pasisklidavo po Europą semdami si sietimųjų muzikinių, meno ir minties lobų, atsiveždami tai Lietuvon, kad savitu genijum integruoti ir paversti savitą lietuvišką kultūrą. Nuo to laiko kai uždanga nusileido po antrojo Pasaulinio Karo, lietuviams studentams neleidžiama studijuoti vakaruose. Jūsų viešnagė tad turi simbolinę reikšmę. Jūs būsite retas patiekalas, pagrindas buvusio Lietuvos kultūrinio gyvenimo, ryšys su vakarų kultūra."

"Jie jus mėgs... Jums plos iš širdies gėlių su vilties žėresniu akys. Perduokite jiems linkėjimus lietuvių amerikiečių. Mes linkime jiems džiaugsmo ši birželį."

JAV LB Krašto Valdyba reiškia nuosirdžią padėką nežinioje panorusiui likti LB Tarybos nariui, prisidėjusiai prie laiško paruošimo, ir San Francisco LB apylinkės valdybos nariams teikusiems visokeriopą pagalbą.

DAR APIE "COPYRIGHT"...

Kai rašomi laišukai tikrais vardais ir ypač kai liečia laikraščio skaitytojus, tai dera atsakyti. Kadangi mano pavardė minima net 14 sykių vienoje iš-tisoje Dirvos skiltyje, tai šauk- te iššaukia atsakymą. Čia noriu skaitytojų dėmesį atkreipti į V. Vardžio laišką, tilpusį Dirvos 1972.VII.11 laidoje.

Jei būtų dar dvi skiltys, tai tikrai būtų tapęs toks nuže- mintas (gal net nužmus), kad vargu, ar galėčiau pakilti iš de- guto gėlių į paviršių! Nevarg- ginsiu Dirvos skaitytojus su il- gais pasiaiškinimais, nepulsiu VSV.

Tegailima tik stebėtis VSV pasirinktu būdu ir tonu pareikš- ti protestą. Ar dera stvertis kartaus sarkazmo (A. Diržį ir mane 22 kartus linkniuoją "po- nu"), farizejišką pamokslavi- mu ("Tuo teisinimu jįsi negali nuplauti dėmės"). Gerai padarė ir Aidai, paskelbdami dar vieną plagijavimo faktą: tokia prakti- ka yra yda, kurią reikia iškel- ti", ir net keršavimo ("Galvo- ju, kad su juo, reikalui esant, būtų pakalbama ir rūščiau"). Jergutėliau, koks jautrumas, ko- kio arogancija!!!

Atsargiai parinkau žodį "aro- gancija". Kaip kitaip galima api- būdinti elgseną. Ar Mr. V. Stan- ley Vardys kada nors kreipėsi tiesiogiai į mane. Ar negalėjau vyriškai nusiskusti? Reikalui esant, buvo galima duoti satis- fakcijos, kur reikėjo. Nors au- torius nieko bendro su Lithua- nia 700 Years antra bei trečia redakcija neturėjo, buvo galim- bių "ištaisyti" ir "perkoreguoti" tekstą. Bet ne, jo paties žodžiais laukta 3 metus.

Ar susilaukta satisfakcija iš anoniminio puolimo ir pontifika- vimo š.m. Aidų pirmame nume- galo.

ry? Juk, hebraiškai raidė "Z" paženkina žodį "zebel" (š...). Kodėl anonimas "Z" laukė iki kol pasirodys Lithuania 700 Years trečioji laida, Juk, jau iš anksto Dirvoje buvo paskelbta, kad trečia laida pasirodys.

Antanas Diržys, kaip Aidų ir Dirvos prenumeratorių, turėjo pilną teisę pareikšti, kaip skai- tytojas, savo nuomonę, ar jina- patiktų VSV ar ne. Antanas Dir- žys, kaip teisininkas, davė labai įdomią copyright (autorius tei- sės) interpretaciją. Mr. Stanley Vardys labai nesąžiningai jį puo- la, kaltindamas A. Diržį "plagi- javimo pateisinimu". Gerai pa- darė adv. Diržys, išskeldamas copyright sąvoką iš anglosak- siško teisinio taško. Priduoda- mi šiam incidentui "moralinį at- spalvį", "Z" ir VSV nori prid- uoti Vardžio straipsniams šventraščio neliečiamumo draudimą.

Baigiant, noriu padaryti tris pastabas. Pirmą, Lithuania 700 Years buvo informacinio, o ne studijinio pobūdžio veikalas. Ne buvo jokių išnašų ir šaltinių nu- rodymų tekste. Knygos tikslas buvo populiarinti Lietuvos istori- ją angliškai kalbančiai pub- likai. Ne vienas knygos auto- rius neišėjo kokių nors lite- rato ar specialisto laurų. An- ra, apeliuoju į skaitytojus įsi- dėmėti VSV teigimą, kad jo "iš- vadų formulaciją" paglemžiau. Atkreipiu skaitytojų dėmesį į Tomo Remeikio, Juozo Brazai- čio, Zundės, a.a. Stasio Žyman- to konkluzijas apie partizanų ka- rą savo veikaluose ir straips- niuose. Kur yra tų minčių ori- ginalumas? VSV kaipie parei- šimai buvo selektyviai parinkti ne dėl jų originalumo, bet to- dėl, kad gražiai ir kondensuotai anglų kalba susumavo, ką visa

eilė autorių anksčiau ištyrė ir išvedė. Trečia, neteisinga VSV užuomina yra kad mano straips- nio turinys savo pagrinde yra jo straipsnis, kuris tilpo "Sla- vic Review" 1963 m. Toli gražu taip nėra. Patariu kiekvienam be- šališkam skaitytojui palyginti "Lithuania under the Soviets" ir "Lithuania 700 Years" tekstus. Sitačiau žengti dar vieną etapą to- liau: išimkite iš mano teksto už- ginčytinus paragrafus - skirs- nius. Pasižiūrėkite, kas liko, ir tada spręskite, kiek šis mano straipsnis apie partizanus pri- klauso nuo VSV.

Dėkoju protestuotojui už visus pamokymus ir pabarimus. Pri- imu juos tokia dvasia, kokia jie teikiami. Daugiau šiuo reikalu ne- rašysiu.

Algirdas Budreckis
New York, N.Y.

MACHINISTS EXPERIENCED

To operate the following machines: DeVlieg, Bridgeports, Blanchard grinders, Cimatonic tape machines, thread grinders, cylindrical grinders & engine lathes. Day & night shifts, good wages, full fringe benefits & vacation. Shop located on San Francisco Peninsula.

WRITE OR CALL

TYDEMAN MACHINE WORKS

900 BROADWAY
REDWOOD CITY, CALIF. 94063
415-369-5211 (52-61)

MACHINIST-LEAD MAN LATHE MILLS, DRILLS SMALL COMPANY, PRECISION WORK

ALAR PRODUCTS INC.
7016 EUCLID AVE.
CLEVELAND, OHIO
MR. COCHRANE, (216) 361-0800 (55-60)

WANTED AT ONCE

JOURNEMAN or
1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS
Experienced in manufacturing bead
rings.

ENGINE LATHE
T-LATHE
MILLING MACHINE
BRIDGEPORT
Must be able to set up work from
blue prints & close Tolerance. Com-
pany paid fringe benefits. Two weeks
vacation first year. Plenty of over-
time, top rates.
Apply in person or call
BOMONT INDUSTRIES
346 Morgan Ave., Akron, Ohio 44311
216-773-5101 (55-61)

VIENINTĖLIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

PASITEIRAUKITE PAS MUŠ JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Coen Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mašinoms vieta
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Jubiliejinė stovykla...

(Atkelta iš 1 psl.)

darbštumu stovyklą įruo- šiant ir išpuošiant, o tvarkingumo demonstra- cija -- stovyklą gražiai likviduojant.

Trumpai suglaudus sto- vyklos tikslas būtų: Bend radarbiauti, - draugauti, - susikalbėti, - džiaug- tis, lietuvi, - dirbti, šypsotis, - galvoti, - melstis.

Nuoširdžiai bendra- darbiaudamas jaunimas su vadovais, tikime ši tikslą lengvai ir pilnai pasieks.

Kadangi stovyklos re- gistracija dar nėra visi- kai baigta, tuos, kurie užsiregistruoti dar nėra uspėję, stovyklos vado- vybė maloniai kviečiat tai nedelsiant padaryti.

A.J.G.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

KODĖL JIE 'GARBĖS TRIBŪNOJE'?

Birželio 30 dieną "Švyturio" žurnalo iniciatyva Vilniuje įvyko įdomus renginys. Tai buvo kolektyvinis įvairių amatų meistrų mėgėjų pasirodymas.

Krašte labai trūksta buitinės apyvokos daiktų, kurių negamina masinė produkcija. Trūksta puodų, šukų, medžio dirbinių, mežginių... Vieni ar kitu būdu reikėjo tas amatų rūšis išvesti iš jo pagrindžio. Mat okup. Lietuvoje žmonės vis labiau linksta į "amatinę savitarną". Kaip ir sunkiais karų ar pokario metais, žmonės imia patys pasigaminti būčiai reikalingus objektus. Greta oficialios ir absoliučiai neveiklos valdiškos pramonės, greta oficialios ir tuščių lentynų valdiškos prekybos, savaimė ir spontaniškai atsidaro privati gamyba ir privati prekyba. Vieni gamina, kiti perka.

Savaimė aišku, kad buities objektų gamybininkai, vis labiau įgusdami patirdami, specializuojamiesi, tampa gerais meistrais. Kaip buvo dar carų okupacijos metais, taip yra ir dabar: amatai atsigauna privačioje iniciatyvoje. Gaminų kokybė tobulėja dėl amatininkų igūdžio.

Režimui teko suvaidinti dvi roles. Atrasti ir suregistruoti tuos amatininkus "privatininkus". Praktišką tų amatininkų vaidmenį, kuriuo įsipildė visad tuščią tarybinę rinką, pridengti tiems amatininkams prikeriamą etiketę, "amatininkų menininkų" arba "mėgėjų" titulais.

Šitaip pasiėlgus pridengtą ypatingai niekingą buitinių reikmenų rinkos padėtis. Esą, tai rinkai nereikia buitinių reikmenų. Esą šie naujos gildijos amatininkai tėra mėgėjai. Tas amatininkas, esą, tiksliai pomėgis, neturintis nieko bendra su valdiškos rinkos tuštybe.

"Švyturio" suorganizuotas tokių meistrų paradas sutraukė medžio drožėjų, puodų žiedėjų, mezgėjų, verpėjų, audėjų, papuošalų gamintojų, netgi kalvių, nors, kaip skelbia žemės ūkis ne arkliais, bet motais varomas...

Amatininkai susirinko Vingio parke. Nebuvo jų daug -- apie pusantro šimto. Tačiau jie atstovavo beveik visus amatus, kurių gaminių neįmanoma gauti buitinių reikme-

nų parduotuvėse. Pilies skersgatvyje audėjos pasistatė savo stakles. Puodžiai stengėsi nužiesti ąsočius ir puodus. Net kalviai kalė pasagas žmonių akivaizdoje.

Žmonės pirkto tos "devynių amatų" parodos gaminius. Dar šviežius, dar be krautivių tarpininkavimo.

Dekoratyviai degė kalvės žaizdras, dindėjo priekalas ir iš koldūkio paskolintas arklys buvo pakaustytas nauja, čia pat nukalta, pasaga...

Taip praktiška amatų reikalo puse buvo užmaskuota parodos butaforija. Spauda pristatė tą "Švyturio" renginį, kaip sentimentalų Vilniaus papročių atgaivinimą. Niekas ta proga neprasitarė, kad naminiai amatai, esant apverktinai rinkos padėčiai, nėra "pomėgio" daiktas, bet buitinių prekių deficito reiškinys.

Po butaforijos ir dekoracijos skraiste stengtasi paslėpti praktišką naminių amatų būtinumą. Sovietinės valstybės teorija nepakenčia privatininkų gamyboje ir prekyboje. Tas privatininkas, dė prekių stokos, tapo labai jau akivaizdus. Tad šis renginys ir buvo to "antitarybiško" reiškinio ipilietinimas, nes, atrodė, praėjo staliniai laikai, kada tokius "amatininkus" - privatininkus" be ceremonijų suguldytų GPU rūsy. Dabar ieško kompromisų ir pridengia būtinių reiškinį "pomėgio" butaforija...

Tai jau, vis dėlto, mažas požengis pirmyn, buitinę rinką tenkinant. Įdomus čia, vis dėlto, sovietinės baudžiavos nekontinuitas. Renginiui reikėjo ponų. Todėl, kaip rašo sovietinė Elta: "garbės tribūnoje vietos užėmė draugai A. Sniečkus, A. Ferencas, M. Šumauskas... etc. etc."

Kodėl tie asmenys sėdo į "garbės tribūną"? Kuo nusipelnė "garbės tribūnoje" susėdusieji kompartiečiai? Ar nereikėjo, jeigu jau buvo sukalta "garbės tribūna", pasodinti ton tribūnon lietuvį amatininką pagerbiant jo išradingumą ir gabumus ir net "komunizmo statybos" kvaitylėje norą padėti savo žmonėms? (č.ž.)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Prasminga Lietuvių Diena Wisconsin

IGN. ANDRAŠIŪNAS

Stebint š.m. liepos mėn. 15 d. Wisconsinio lietuvių dienų surengtą Kenoshos mieste, kažkaip mano galvon atklydo mintis apie vienybę. Juk vienybės vertė priklauso nuo to, kaip ją kas supranta. O vienybė kaip ir demokratiška, laisvė, taika, skirtingai suprantama. Du jos supratimo ašigaliai yra totalistinis ir demokratinis. Totalistinis vienybės supratimas reikalauja, kad visi elgtųsi ir galvotų taip, kaip įsakoma iš viršaus. Demokratinis vienybės supratimas vieningą sprendimą prieina susipratimo ir susitarimo keliu. Betgi politinei vienybei išlaikyti ir laimėti reikalingas pirmiausia moralinis nusiteikimas. Tokia dvasia reikalauja vienas kito nusistatymą suprasti ir respektuoti. Tikrą moralinę vienybę nusiteikimo dvasią pademonstravo š.m. liepos mėn. 15 d. lietuviai surengtoje Wisconsinio lietuvių dienoje, Kenoshoje.

Lietuvių diena prasidėjo pačiame vidurdienyje. Po kokio gero pusvalandžio š.v. Teresės parke jau margavo daugiau kaip trijų genkarčių dalyviai. Sugūžėje įvairiom susisiekimo priemonėmis iš Waukego, Milwaukee, Racine, Rockfordo ir Chicagos. Sklidinas autobusas atbūdėjo iš Illinojaus pakraščio -- Rockfordo. O kitas iš Chicagos atvežė šaunią šokėjų grupę "Žilviti". Šaunius ir šiaip pavienius norinčius šioje šventėje dalyvauti asmenis.

TURININGA ŠVENTĖS PROGRAMA

Šventės rengėjai turėjo didžiulius glėbius įvairaus darbo. Bet prityrę šventės rengėjai - veteranai iš Kenoshos ir Racine sugūžėjusiems šventės dalyviams pasistengė patiekti gana originalią, nenuobodžią ir prasmingą šventės programą. Objektiviai vertinant tenka pastebėti, kad ši šventė turėjo dvigubą tikslą. Tai buvo Wisconsinio lietuvių diena ir kartu Pavergtų

Tauty Savaitės pradžia. Šios šventės pagrindiniai rengėjai, Kenoshos ir Racine ALT skyriai, LB apylinkė ir DLK Kęstučio šaulių kuopa. Prie šventės turinio papildymo mielai prisidėjo bendro likimo kaimynai: latviai, estai ir ukrainiečiai. Betgi, kaip ir visada, tokiai šventei rengti reikalingi įtakingi ir darbštūs asmenys. O tokių šaunių asmenybių Kenoshos ir Racine lietuviams tikrai nėra trūkumo. Šiuo atveju, jiems turėtų pavydėti ir skaitlingesnės lietuvių apgyventos vietos. Pirmiausia tenka paminėti Joną Milišauską. Tai žmogus, kuris ant savo pečių nešė pačią sunkiausią šventės našą. Jis netik pats pasakė prasminingą ir turiningą kalbą. Bet taip pat pasirūpino, kad būtų pasakyta atitinkamos kalbos įtakingi amerikiečių pareigūnai, neaplenkiant ir Wisconsinio gubernatoriaus Patrick J. Lucey.

Patį šventei rengti vykdomąjį komitetą sudarė: Jonas Milišauskas, Juozas Kasputis, Viktoras Kažemėkaitis, Petras Petrušaitis, Lionginas Plura, Matas Tamulėnas, Donald J. Leuck ir ponas Liuda M. Vadeikienė.

Šventės programa prasidėjo lygiai 3 val. po pietų. Iškilmingai buvo įneštos Amerikos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos ir atskirų organizacijų vėliavos. Šį vėliavų parodą pagerbiant Amerikos Karo Veteranų saliuot. Esminę programos dalį sudarė net trijų kunigų (anglų, ukrainiečių ir lietuvių) invokacijos. Amerikos ir Lietuvos himnai. Kenoshos ir Racine burmistrų ir Wisconsinio gubernatoriaus sveikinimai (raštu). Wis. senatoriaus Douglas Lafolette, ukrainiečio Dr. Alex Cybriwsky ir chicagiečio, ALT nario Kazio Okso prakalbomis ir lietuvių "Žilviti" grupės ir lietuvių bei ukrainiečių grupelių tautiniais šokiais.

Malonią atgaivą šioje šventėje

je patiekė net du orkestrai. Tai kelių dešimčių jaunų berniukų ir mergaičių amerikiečių orkestras ELKS iš Racine ir specialus šokiams orkestras Greg Biehn. Išskirtinę programos dalį sudarė lietuvių tautinių šokių grupė "Žilvitis", kuriam vadovauja Vanda Stankienė ir administruoja A. Mažeikienė.

VAIŠINGOS IR MALONIOS ŠEIMININKĖS

Gana ilgą šventės programą dalyviai išklusė su dideliu dėmesiu ir malonių dvasios nusiteikimu. Ir šioje vietoje labai tinka senas romėnų posakis: "Pamem etcircensem" (duonos ir žaidimų". Vykdomasis šventei rengti komitetas šio posakio turinį įgyvendino visoje savo esmėje. Ypatingą padėką tenka išreikšti vaišingoms ir malonios šeimnininkėms ir jų vadovei p. L. J. Vadeikienėi. Jos visos kruopščiai ir maloniai patarnavo skaitlingiems šventės dalyviams ir įvairiais lietuviškų valgių patiekalais. Dėka jų rūpesčio ir ypatingo dėmesio svečių nuotaika ir ūpas buvo stebėtinai šventiškom šypsenom pasipuošęs. Ir anot vieno mano kaimyno vykusios pastabos: "Malonu ir skanu yra užkandžiai, kada žinau, kad šiuos įvairių valgių gaminius parengė ir patiekia netik malonios bet ir nepaprastai gražios šeimnininkės".

VEIKSMINGI BARO SVEČIAI

Gėrimų bare vyko sklandus bendradarbiavimas ir įvairus nuomonų apsikeltimas. Čia prie alaus stiklo, ar kanadiško gėrimo smingančios taurelės vedė

įdomų pokalbį reekfordietis J. Bacevičius (Žvalgas) su Naujiečių veteranu J. Pronskum. O nuo jų neatsilikio ir kiti tos santalkos mėgėjai. O ypatingai išskirtiną padėtį užėmė uniformuoti šauliai. Jie anot tos dainos žodžių: "Mūsų prabochiai kaimo ir miesto, gėrė alutį iš rago riesto" ir savo gyvu ir veikliu bendradarbiavimu užsipelnė visų baro dalyvių būdingą dėmesį ir tam tikrą respektą...

KULTŪRINGAS ŠVENTĖS VAIZDAS

Šventei vieta buvo parinkta š.v. Teresės bažnyčios parkas Kenoshoje. Šis parkas priklauso š.v. Teresės parapijos klebonijai. Klebonas kun. Vincent Schneider yra vokiškos kilmės. Labai palankus lietuviams ir juos pagarbiai vertina. Dėlai tos priežasties gana palankiom sąlygom lietuvių dienai rengti komitetui išnuomavo, kaip atvyko sukalbėti turiningo turinio invokaciją. Minėtas parkas yra pasipuošęs plačiais ažuolais. Ažuolų pavėsis sudarė šventės dalyviams malonią atgaivą pasislėpti nuo saulės kaitros. O saulė tą dieną tikrai negailėjo savo šiltųjų spindulių gausos. Parko ažuolai, kaip kokie iškilmingi ponai, pasidabinę žaliais frakais savo pavėsingais šešėliais sudarė malonią ir jaukią nuotaką skaitlingiems lietuvių dienoms dalyviams.

Šį Wisconsinio lietuvių dienos įvykį ir jo žmones padengs laiko dulkės. Bet pro spalvingo laiko panoramą visados prisikels tas gražus lietuvių dienos ir pavergtų tautų savaitės pradžios prisiminimas, kuris pranašingai bylos apie Kenoshoje pademonstruotą Wisconsinio lietuvių moralinę vienybės prasmingą ir nemeluotą šventės kilmumą.

Šis bei tas SKIRPSTAS

Mes savą jaunimą bandomė vis gausiau įsikviesti į bendrines organizacijas ir jų vadovybes, taip pat -- ir į lietuvišką spaudą. Jau lituan, mokyklose nemaža dalis mokytojų yra iš jaunosios kartos. Mes nuširdžiai pasidžiaugiamė, kai į draugijų vadovybes patenka ir veikliai reiškiasi jaunimo atstovai. Tačiau, regis, mūsų geraširdiškai atsiliepinimai apie tuos reiškinius dažnai parodo nemažą paviršutiniško galvojimo, lėkštumo, esmės nesupratimo, neišsiginimo. Vyresnioji karta maždaug taip nuglosto jaunesniųjų tautinį veiklumą: puiku, kad, stoję į mūsų pėdas, perimsite mūsų darbų vadžias ir neleisite liet. organizacijoms išsekti, kad stengitės nepamiršti savos kalbos, kad dar bandysite išviiuoti lietuvių palaikyti ir tt. Vienu žodžiu, tempkite tą sunkią pareigą ir aukokitės -- Lietuva bus už tai jums dėkinga. Tačiau ta jaunoji karta pati yra toji išviivoj Lietuva, o ne pašaliniai asmenys, kurie laukytų iš kitų padėkos. Be to, jaunam žmogui ne tai rūpi: stok į draugiją kad ji nenumirtų, kalbėk lietuviškai, kad ta kalba neišnyktų, palai-kyk spaudą, kad mūsų laikraščiai dar nesustotų... Jaunolio prigimtinis veržlumas instinktyviai traukia į tai, kas jam pačiam asmeniškai svarbu, kas vienaip ar kitaip įpradžiugina arba dvasiškai praturtina, kas padeda jo jėgas ir talentus ugdytis -- savyje pažangą daryti ir pasaulyje sau tinkamą vietą laimėti. Juk todėl jis taip stengiasi pritapti prie čionykštės visuomenės, skuba įsiliesti į vietinės buities tėkmę ir prie jos ritmo įertintis. Jis dar neišmatavo savo jėgų, tik godžiai ieško savo tapatybės. O svetimybių jūrose nuosavą misiją surasti nėra lengva, tai dažnas nuklysta į šunkelius.

• Todėl vyresnieji neturėtų šio jautraus amžiaus jaunimą lyg prievarta traukti į "sunkią tautinę pareigą ir aukojimąsi", bet visuomet nurodyti gilesnę ir patrauklesnę prasmę, kuri iš sunkios pareigos padaro malonumą ir džiaugsmą. Būtent: tautinė kultūra kaip tik tau padės subręsti stiprią asmenybę ir susirasti savo gyvenimo kelią, o sava visuomenė taps tavo miela ir artima šeima, kaip vienos giminės broliai ir bičiuliai; savos kalbos vertojimas tau teiks asmenišką pasididžiavimą, liet. organizacijose dalyvavimas tave dvasiškai praturtins ir ypač -- apsaugos nuo pavojingų klaidžiojimų, nuo vienišumo liūdesio. O pamėgimas savos spaudos (ją skaityti ir joje bendradarbiauti) tavyje išugdys gilesnę kultūrą, atneš tau daug kilnaus pasitenkinimo, laugti į savą tautą per jos kultūrinius poreiškius ir iš jos dvasinių išteklių kilti į žmonijos plotmę -- tikrasis jaunos asmenybės sveiko atsiskleidimo kelias. Todėl galop meskime jaun. kartą masinę į lietuvių darbų vien primityviai suprastais standartais: kad tauta neišnyktų, kad mūsų įkurtos draugijos ilgiau gyvuotų, kad laikraščiai nesustotų ir tt. Daug tikresnis būdas yra aiškinti, kad lietuviybė yra jų pačių dvasios dalis ir kad ji tegali suteikti jų siekimams pilnutinę prasmę -- padaryti kultūringesnius ir laimingesnius.

• Apie studentų ateitininkų pavasario kursų Kanadoje ir ten buvusias lektorių paskaitas, diskusijas bei pramogas dalyvis Algis Norvila Darbininke savo rašinį taip baigia: "Didžiausia problema yra ne kursų medžiaga, paskaitininkai ar vietovė, o svarbiausia kad trūksta noro mokytis, kurti ir keisti".

• Philadelphijoj Bais, Birželio minėjime kalbėjęs dr. Br. Kaslas, dabar išleisdingas Lietuvos bylai svarbią knygą The USSR -- German Aggression against Lithuania -- taip pabrėžė klausytojams auditorijoje: "Mes savo istorijoje neturime nė vieno lapo, kurio turėtume gėdytis".

• "Ateities" leidinių pirm. dr. K. Keblys paklaustas, kas ir kieno darytina, kad mūsų rašymas ir skaitymas dar neišsektų, pareiškė: "Mums reikia suorganizuoti padorų knygų platinimo tinklą (rimtas uždavinys LB Kultūros Tarybai)". Labai teisinga pasta- ba, jau ir anksčiau spaudoje girdėta. Tik Dieve duok, kad tą balsą pagaliau LB išgirstų ir knygos reikalus apčiuopiama pastūmėtų gyvesnių tempu. Knygnešių tautai privalu knygą ne tik muziejuose gerbti, bet -- ja ir savo dabarties ir ateities kultūrą remti.

MACHINISTS

Immediate opening for machine operators with at least two years experience. Must be able to read blue prints and do own set ups on mill, & lathes. Send reply in confidence or apply to

Terry Wolfe
MARTIN MARIETTA
CORPORATION

P. O. Box 5837, MP #602
Orlando, Florida 32805

An Equal Opportunity Employer M/F

SCREW MACHINE SETUP PERSON

Unique opportunity for person with eight spindle Cone-A-Matic set up experience. New company provides leadership opportunity, top pay, excellent working conditions, for special breed of person skilled in all phases of screw machine activity. This is a growth situation. Arrange confidential interview.

Call:
615-875-9004

(58-59)

FOUNDRY FOREMAN

General Foreman, 2nd Shift, 200 Employees.
Relocation paid, Charles City, Iowa.

Unusual opportunity for an experienced foundry manager (8 to 10 years). You will be in charge of production coremaking, melting, molding, cleaning of castings, and supervision of 200 employees, including line supervisors. Degree preferred but not essential. Excellent offer. Our company is the fast growing farm equipment division of White Motor Corporation. The location is northeastern Iowa, a pleasant community with many advantages in family advancement. Write at once outlining background and salary history. Your inquiry will be handled confidentially. Immediate reply if qualified. Write to: Kenneth V. Frideres, Employment Manager.

WHITE FARM EQUIPMENT
COMPANY

DIVISION OF WHITE MOTOR CORP.
300 Lawler St., Charles City, Iowa 50616

An Equal Opportunity Employer

(56-62)

Lietuvių delegacija įteikia 5,000 dol. čekį dėl įrengimo lietuviško kombario Wayne State Universitete. Iš kairės klūpo: Vaycs Urbanas, Stasys Račiukaitis, Juozas Račiukaitis, Vytautas Rauckis, Stovi Marijonas Šnapštys, Stasė Urbonienė, Stefė Kaunelienė, Audronė Vaitekaitytė, Richard Strichartz -- Wayne St. Universiteto patarėjas, Birutė Rauckienė, Dalia Augūnienė, Antanas Sukauskas ir Jurgis Baublys.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

TAUTŲ FESTIVALIS DETROITE

Detroito mieste prie upės už Cobo Hall nuo pat ankstyvo pavasario savaitgaliais vyksta etninių grupių festivaliai. Tokį festivalį liepos 13, 14 ir 15 d. turėjo ir pavergtosios tautos: Albanija, Armenija, Lenkija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Serbija, Slovakija, Rumunija, Ukraina, Bulgarija, Belarusija, Kroatija ir Čekoslovakija.

Į festivalio atidarymą liepos 13 d. 6:30 atvyko ir miesto burmistras R. Gribbs su žmona ir ten pasakė kalbą. Savo kalboje paminėjo:

-- Didelis malonumas mums yra atidaryti pavergtųjų tautų festivalį, kadangi mes lankėmės Rusijoje ir tik vakar iš jos grįžome. Šis festivalis tų 15 pavergtųjų tautų kurios šįandieną yra valdomos rusų yra mums perspėjimas. Žmonės gyvenanti okupuotose kraštuose neturi pamesti vilties dėl jū laisvės. Taip pat jų draugai ir giminės dabar gyvenantieji Amerikoje neturi pamesti vilties padėti jiems to atsiekti.

Mrs. R. Ribbs savo žodyje pasakė, kad ji paliko Rusiją didžiudamasi Amerikos laisvę. Visgi yra didelis skirtumas sistemų tarp jų ir mūsų. Jūs esate laimingi atvykę į Ameriką. Atidarymo ceremonijose tarp visų kelių pavergtųjų tautų atstovų lietuvių atstovavo Bernardas Brizgys.

Miesto burmistras R. Gribbs dalyvavo Amerikos burmistrų suvažiavime Šveicarijoje ir po suvažiavimo lankė Europos kraštus ir buvo nuvykęs net į Sov. Rusiją.

Sekmadienį liepos 15 d. 3 val. Kennedy aikštėje Pavergtosios Tautos turėjo bendras pamaldas.

Pamaldose dalyvavo 9 kunigai

ir apie 12 šimtų asmenų su plakatais ir vėliavomis. Iš lietuvių dalyvavo Šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Si-

Lietuviai prie Tautodailės paviliono Pavergtųjų Tautų Festivalyje Detroito. Iš kairės: Algirdas Vaitekaitis, Bronius Tatorius, Bernardas Brizgys, Juozas Lesčinskis, Vincas Dabkus, Juozas Račiukaitis ir Stasys Račiukaitis.

maitis. Daugiausiai dalyvavo ukrainiečiai. Jie turėjo pasigaminę specialius plakatus ir juose ženklinę 1932-33 m. kuomet Stalinas badu išmarino 7 milijonus ukrainiečių.

Po pamaldų visi jų dalyvių tvarkingai išsiriškiavę su vėliavomis ir plakatais nužygiavo į festivalį ir čia lauko scenoje tęsė toliau šventės minėjimą.

Dr. Fred Dorhs WWJ-TV televizijos ir Detroito News atstovas savo žodyje pasakė: -- Amerikos žmonės dažnai nesupranta problemų tų žmonių, kurie gyvena sovietų kontrolėje. Pavergtosios Tautos yra padarinys Šaltojo karo.

Lietuviai turėjo 4 paviljonus: 2 maisto, 1 gėrimų ir vieną tautodailės.

Prekyba ėjo labai gerai ir lietuvių padarė gero pelno. Pelnas buvo dvigubai didesnis, kaip kad praeitais metais. Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos pirmininko Antano Sukauskos pasakymu prekyba festivalyje yra tikros aukso kasyklos. Tik reikia kasėjų. Bet ačiū Dievui mes jų turėjome. Turėjome šiais metais ir jaunimo. Festivalio metu pardavėme vien tik blynų už \$900,00 o kur dar kiti produktai? Pardavėme 350 svarų dešrų, 100 svarų koldūnų, 50 svarų balandėlių, 150 sv. kugelių ir šiaip įvairaus maisto. Parduotos 28 statinės alaus. Maisto paviljonuose vadovavo: I. Bronė Sukauskienė, S. Drižienė ir Erna Garliauskienė. II paviljone visas tris dienas vadovavo Pranciška Televičienė, o joms talkininkavo visas būrys talkininkių. Gėrimų barui vadovavo Juozas Murinas, padedant gausiam būriui talkininkių.

Tautodailės paviljonas, kuriam vadovavo mokytoja Stefė Kaunelienė irgi talkininkaujant suaugusiems ir jaunimui, darė gerą prekybą ir iš gauto pelno \$312,00 įnešė Lietuvių kambariui Wayne State Universitete įrengti.

Laikė festivalio buvo išdalinta 3000, aprašančių Lietuvą la-

SOUTHWESTERN MICHIGAN

Leading specialists in secondary machining of zinc & aluminum die casting is seeking personnel in the area of shop supervision and machine set up, due to a sizeable expansion program. Accepted personnel will be placing themselves in good position for advancement in a solid growing business.

APPLY LAKESIDE MANUFACTURING CO. 9098 First ST. Baroda, Mich. 49101

(56-58)

pelį. Festivalio lietuviškąją dalį tvarkė ir ją rūpinosi Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Liepos 10 d. Komitetas įrengė lietuviškam kambariui Wayne State Universitete įteikė \$5,000 čekį, nusifotografavo ir išsirinko kambarį, kuris yra II aukšte ir jo numeris 288.

Čekio įteikime ir kambario išrinkime iš komiteto dalyvavo šie asmenys: Stefė Kaunelienė, Antanas Sukauskas, Stasė ir Vaycs Urbanas, Birutė ir Viktoras Rauckiai, Jurgis Baublys, Stasys ir Juozas Račiukaitis.

ATIDARYTA ŠAUDYKLA

Liepos 22 d. Jūrų Šaulių "Švyturio" kuopos Pilėnų stovyklavietėje įvyko įrengtos šaudyklos atidarymas. Atidarymas įvyko su visomis ceremonijomis, dalyvaujant spaudos atstovams, svečiams ir šauliams.

Šaulių vadovybę sudarė: LŠST c.v. pirmininkas Vincas Tamošinas, Jūrų skyriaus vadovas Mykolas Vitkus, garbės teismo narys Marijonas Šnapštys ir c.v. vicepirmininkas Alfė Šukys, šaudymo instruktoriai Jonas Balysys ir p. Knirienė.

Šioje vietoje prieš tris metus buvo tik kalnas ir raistas, į kurį įeiti nebuvo galima, o šiandieną kalnas nulygintas, raistas žemėmis užpildytas, įrengta šaudykla pagal visus Michigano valstijos reikalavimus, lauko vandens pompa, kasamas ežerukas ir pastatyta moderniška išvietė.

Greitu laiku bus pradėtas statyti administracijos pastatas su sale, virtuve, valgykla, raštinei patalpa ir keliais miegamaisiais kambariais. Ant likusio kalno bus pastatytas Lietuvos laisvės paminklas ir trys stiebai vėliavoms, kuriuose plėvusios Amerikos, Lietuvos ir Jūrų Šaulių "Švyturio" kuopos vėliavos.

Po kalbų LŠST c.v. pirmininkas Vincas Tamošinas perkirpo juostelę ir atidarė šaudyklą. Reikia stebėtis ką gali padaryti darbuotojai ir užsispyrę šauliai. Jie pasiėmę atostogas nevažiavo į Floridą ar Bahamos salas, bet susimėję dirbo Pilėnų stovyklavietėje. Štai tie užsispyrėliai: Mykolas Vitkus, Antanas Šiurkus, Stepas Lungys ir Vincas Rinkevičius.

Atidarant Pilėnų stovyklavietę šaudyklą, įvertinami šaulių šį gražų užsimojimą aukomis parėmę po šimtą dolerių: Anelė ir Alfonsas Žiedai, Algis Bražėnas, Vincas Atkočiūnas.

DARIAUS IR GIRĖNO 40 metų žuvimo sukaktis buvo paminėta liepos 21 d. Pamaldose dalyvavo 4 vėliavos, kurias nešė Justas Preibys, Juozas Augaitis, Feliksas Blaizdytis ir Elžbieta Jodinskienė, asistuojant tautiniuose rūbuose Juškaitei ir Laurai Alkevičiūtei.

Po mišių Dariaus ir Girėno svetainėje buvo suruoštos vaišės.

DIEVO APVAIZDOS BAŽNYČIOS ir Kuldrinio centro pastatai jau baigti ir vyksta dažymo ir kiti vidaus užbaigiamieji darbai. Liepos 22 d. nuo 12 iki 3 val. jie buvo atidaryti ir galima buvo apžiūrėti.

JURŲ ŠAULIŲ "ŠVYTURIO" kuopa įvertindama laikraštį Dirvą už jos spausdinamas informacijas apie šaulių veiklą, paskyrė auką 10 dolerių.

MACHINIST (DIE MAKER)

This wood and plastic molding producing subsidiary of leading building material manufacturer has immediate need for a top flight machinist with some experience in plastic extrusion. The individual we are looking for should have at least 5 years experience in die making and the ability to set up required machine shop. Excellent compensation package includes liberal salary, group insurance and pension plan. Qualified applicants may apply by resume or letter including salary requirements, to Mr. R. P. Adams.

THE COLOMBIA MOLDING CO.

A JIM WALTER COMPANY 4737 HOLLINS FERRY RD. BALTIMORE, MD. 21227

An Equal Opportunity Employer (55-58)

GRAND RAPIDS MIESTE IŠTRYŠKO LIETUVIŠKA AŠARA

Didžiųjų ežerų valstijoje -- Michigane, Grand Rapids mieste 1903 m. kūrėsi lietuviška parapija, kurią sudarė lietuviai ir klebonu buvo lietuvis.

Nuoširdūs, kuklūs lietuviai. Iš jų susidarė grynai lietuviškos šeimos, iš kai kurių išėjo kunigai, vienuolės. Lietuviai sunkiai uždirbtais "žaliukais" 1923 m. užbaigė statyti bažnyčią.

Klebonai visada buvo lietuviai. Ir dabar šventųjų Apaštalų Petro ir Povilo klebonas kilme lietuvis, gimęs iš lietuvių tėvų, bet jam nesuprantama lietuviška dvasia, kadangi jos iš savo tėvų nepasissavino. Tėvai, nors ir labai geri katalikai, bet savo vaikų neugdė ant lietuviškų kelių.

Vatikano II susirinkimas leido tautoms turėti apeigas -- Šv. Mišias savoje kalboje.

Šv. Liturgijos konstitucijoje pasakyta: "Mišiose, kuriose dalyvauja tikintieji, gali būti skirta vieta gimtajai kalbai (54 sk.) ypač skaitymuose; daug naudos žmonėms gali atnešti gimtoji kalba (36 sk.). Bažnyčia gerbia ir ugdo įvairių tautų dvasios savybes ir talentus (37 sk.). Bažnyčia nedaro jokio skirtumo tar visuomenės klasių (32 sk.)."

Grand Rapids lietuviai sudaro tam tikrą tarp tautų "visuomenės klasę". Lietuvių tauta turi savias "savybes": giesmes, maldas Dievo garbinimui. Todėl ir lietuviai negali būti atstumti nuo teisių, kurias visoms tautoms suteikė Bažnyčia. Lietuviai gali pasinaudoti Bažnyčios leidimu, turi teisę turėti Šv. Mišias savoje kalboje.

Kelerių metų bėgyje čia lietuviai sėkmingai turėjo Šv. Mišias lietuviškai. Šv. Mišių metu skambėjo lietuviška giesmė, kuri klupdė sąmoningus lietuvius -- Lietuvą mylinčius ant kelių, kad Lietuva Dievo būtų globoje. Lietuviai "aukojo" širdį, protą, valią, apverkę savo kalnę, dangaus stebuklo prašė, kad Lietuva vėl būtų laisva.

Bet parapijos klebonas pradėjo mažinti lietuviškumą Šv. Mišių eigoje, įvesdamas skaitymus anglų kalboje, pamokslą angliškai.

Tas iššaukė lietuviuose nepasitenkinimą. Nesusitarimas. Ir dabar jau visas mėnuo, kai lietuviai savoje kalboje Šv. Mišių nebenturi.

Kaltas klebonas? Gal ir ne tiek. Jam nesuprantami lietuvių troškimai, kurių iš savosios šeimos neišsinešė. Čia yra pamoka, ką reiškia, kada tėvai savųjų vaikų neveda lietuviškais takeliais. Tai ir yra viena iš priežasčių, kuri stumia į pakalnę lietuviškumą. Jei čia pirmųjų lietuvių šeimos būtų buvusios lietuviškai - tautiška stiprios, tai gal ir po 70 metų nuo parapijos įkūrimo parapija tebebūtų lietuviška.

Nutilo bažnyčioje lietuviška giesmė, malda, kuri galėjo išprašyti, kad Dievas laimingų "Tėvynės mūsų brangiausią ir senuosius tėvelius, kad vienybė, meilė žydytų mūsų brolių - lietuvių - širdyse". Šv. Luko Evangelijoje skaitome: V. Jėzui jojančiam Jeruzalės gatvėmis, minia šaukė: Garbė karaliui... kai kurie fariziejai Jėzui šaukė: Mokytojau, sudrausk. Jėzus jiems atsakė: Sakau jums, jei šitie tylės -- akmenys šauks!

Klebonui uždraudus lietuviškai Šv. Mišias, lietuviai pradėjo šaukti. Jei jie nešauktų, tai gal šauktų bažnyčios pilytos, kurias nupirko lietuviai už prakaitu sutaupytus "žaliukus". Tos pilytos lyg prašo, kad jų sienų viduje -- bažnyčioje skambėtų lietuviška giesmė, lietuviška malda, prašanti Lietuvai laisvės. Be lietuviškų mišių lietuviai gal kristi į nevirtį, kurioje nebesimatys Lietuvai gražios ateities, o gali ir visai nutolti nuo bažnyčios. Kiekvienas lietuvis yra lyg plytelė, iš kurių sudarytas visame pasaulyje lietuvių tautos namas. Lietuvis nori, kad šis tautiškas namas nesugriūtų. Lietuvis nori visada būti nauja, gyva to namo plytelė. Lietuviai nori tautiškam gyvumui palaikyti savoje kalboje pamaldų -- Šv. Mišių. Lietuviai šaukia: "mes norime Dievą garbinti lietuviškai, gal šiek tiek ir suprantaime angliškai, bet, jei Bažnyčia mums leido turėti lietuviškai

Šv. Mišias, tą teisę mes giname".

Ačiū tiems lietuviams, kurie sukėlė protestus prieš kleboną, kreipdamiesi į vyskupą, dekaną. Bet neaišku, ar jų balsas bus išklaustas? Ar negalėtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai, susirinkę būsiančiame suvažiavime iškelti klausimą: kaip reikia išsaugoti lietuvių parapijų buvimą? Ar negalėtų rašyti pareiškimus vyskupams, kurių žinioje yra lietuviškos bendruomenės? rašyti Amerikos vyskupų konferencijai (N.C.C.B. Washington, D. C. (N.C.C.B. 1312 Massachusetts Av. N.W., Washington, D.C. 20005), kad kur tik yra lietuviškos grupės, kur yra galimybė surasti lietuvišką kunigą, būtų leidžiama laikyti Šv. Mišias lietuviškai.

Tos vadinamosios vyskupų konferencijos prašo teisių Amerikoje gyvenanti juodoji rasė, prašo autonomijų religinioje dalykuose ispaniškai kalbantieji Argi lietuviai irgi negali to reikalauti, prašyti? Lietuvoje per sekiojama Bažnyčia, ar gi ir čia, laisvoje Amerikoje, katalikai - lietuviai bus persekiojami.

Tėvynės meilė yra dorybė -- dvasinis grožis. Kiekvienas yra skatinamas siekti dorybių -- dvasinio grožio. Tai yra lietuvių už mūsų tikėjimą žygių. Lietuvių religiškas yra surištas sutautiškas.

Trykšta ašaros. Bet ar jos, kaip lietus nuplaus lietuvišką lindę, šį lietuvišką dvasinį skausmą. Išveis lietuvis, neturįs laisvės Tėvynėje, jei neturės lietuviškai Šv. Mišių, kuriose gali išlieti lietuvišką ilgęsi, kur ras dvasinę pagūdą, viltį?

Širdis norėjo iškalbėti. Kažkoks lietuviškas ilgėsysis pagavo; lietuviškas jausmas užliūdavo; broiška užuojauta, meilė lietuviams, gyvenantiems Grand Rapids mieste, išsisilbavo.

Šios meilės įkaitintas, parašiau apie šią ištryškusią lietuvišką ašarą.

Jonas Paskutinis

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
For the following positions:
• FLOOR INSPECTORS
• DIE CAST OPERATORS
• ZINC & ALUMINUM
• REMELT OPERATORS
FOR ALL SHIFTS
Steady work, excellent wages & company benefits.
Apply in person
DYNAC CORP.
229 KERTH
ST. JOSEPH, MICH.
An Equal Opportunity Employer (55-64)

ELECTRICAL CIRCUIT DESIGNER

Immediate opening. Must have minimum of 3 years experience as a designer of injection molding die casting, or machine tool circuitry. Must be capable of working with relay and solid state logic. Knowledge of JIC, NEC and OSHA essential. Excellent opportunity with major plastic machinery manufacturer for the designer who can execute an assignment from start to finish. Good working conditions, easy access to work. For interview apply Personnel Office or submit resume to Mr. H. Hollis.

VAN DORN CO.

2685 E. 79 St.
Cleveland, Ohio 44104
216-361-3277

An Equal Opportunity Employer (49-58)

MECHANICS
COMBINATION WELDER MECHANIC
COMBINATION BODY MAN
Truck and heavy equipment experience. Steady work and overtime opportunities.
AAA PIPE CLEANING CORP.
10620 CEDAR AVE.
216-721-5555 (58-60)

HEAT TREATER

With experience, permanent position, good benefits, and future. 216-361-1600 Call between 10 A.M. and 2 P.M.

ASK FOR SAM

(58-60)

MAINTENANCE FOREMAN

Seasoned maintenance foreman required for metal fabrication plant in southeast suburbs. Qualifications must include supervisory experience in all phases of electrical and mechanical repairs. Applicant must have fireman's license. Send resume to:

HARVARD MFG. CO.

24300 SOLON ROAD
BEDFORD HTS., OHIO 44146
OR CALL 216-439-1200 (58-60)

Lietuvių tautodailės paviljonas. Aptarnauja Stefė Kaunelienė.

pogrindis

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

BILIJONINIS PROJEKTAS

Statydami milijoninės vertės pastatus (šventoves, mokyklas, ligonines, marmurines koplyčias) lietuviai virtuosiškai sudeda milijonus ir tokiu būdu virtuosiškai praturtina tų statybų paveldėtojus: juodukus ir portorikiečius.

Bet vieno milijonuko surinkimas kažin koks lietuviškos kultūros reikalui merdi jau visą dešimtmetį. Mat, šiame projekte nėra nei marmurų, nei bronzų. O mokyklinių vadovėlių, kiek tik nori, dykai gausi iš Vilniaus...

Keturiolikos amerikiečių dalyvavimas PLB tarybos rinkimuose teikia vilčių 1994 metais turėti PLB išde bilijonines sumas!

Štai Pogrindžio planas:

Šiais metais PLB rinkimuose balsavo 14 kitataučių (žūr. Draugas, Nr. 151). Kiekvienas mokėjo solidarumo mokesť. Visi 14 sudėjo 28 dolerius. Per kitus rinkimus reikia pritraukti dešimteriopai daugiau kitataučių. 1976 turėtumėm 140 balstuotojų amerikiečių. Solidarumo mokesčiais jie sudėtų 280 dolerių. 1979, ta pat proporcija einant, balsuotojų jau 1.400 amerikiečių kitataučių. 1982 metais ateitų prie rinkiminių PLB urnų 14.000 amerikiečių. 1985 -- šimtas keturiasdešimt tūkstančių. Čia svarbu, kad kiekvienas balsuotojas amerikietis atsivestų balsuoti dešimtį naujų balsuotojų ir kiekvienas jų mokėtų LB solidarumo mokesť. 1988 balsuotų vienas milijonas keturi šimtai tūkstančių. 1991 metais -- keturiolika milijonų amerikiečių dalyvautų PLB rinkimuose. Pagaliau 1994 metais turėtumėm šimtą keturiasdešimt milijonų amerikiečių, atėjusių prie rinkiminių PLB urnų ir sumokėjusių solidarumo pagalvę po 2 dolerius! I PLB išdą vien tikslai per 1994 metų rinkimus suplauktų du šimtai aštuoniasdešimt milijonų dolerių! Sudėjus tuos milijonus su 1985, 1988 ir 1991 metų įplaukais PLB žarstytų savo seifuose bilijonines sumas!

Jeigu su bilijonu kišenėje lietuviai stebėtajai atvyktų į Helsinkio cirką, jie patį Gromyką (suomių rankomis) iškistų į džėlą.

... kad tik per kiekvienus PLB rinkimus vis dešimteriopai daugiau būtų balsuotojų amerikiečių, mokančių po porą dolerių rinkiminės pagalvės mokesčio!

Čia priėjo Kadziulis ir tarė

-- Kaip atrodys 1976 metų jungtinis amerikiečių ir sovietų skridimas į mėnulį? -- domėjosi smalsus vyrukas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Amerikiečiai parūpins skridimui raketą, kabiną ir skaičiavimus, o sovietai parūpins Lenino portretą, kurį užlipdys ant kabinos irraudonas vėliavas, kurių prikiš į mėnulio gruntą.

-- PLB rinkimuose vis daugiau balsuotojų, --

džiaugėsi entuziastas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Vis daugiau amerikiečių dalyvauja PLB rinkimuose. Marquette Parke tokių buvo keturios, Ateis laikas: PLB barybą rinks tiek pat amerikiečių, kiek jų renka JAV prezidentą.

-- Bolševikai neturi logikos, -- kalbėjo patriotas. -- Jeigu Dievą rašo iš mažos raidės, kodėl velnio nerašo iš didelės? Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Bolševikai logiški. Leniną ir Brežnevą jie rašo iš didelės raidės.

-- PLB Seimas savo skelbimais ragina mus

vykti į Washingtoną, neiti į Lietuvos pasiuntinybę, bet į Zoo ir grožėtis kiniškomis pandomis! -- piktinosi tautietis. -- Kur gi čia lietuviški reikalai?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Tai toli pramatanti politinė išmintis. PLB numato karą tarp SSSR ir Mao Kinijos, todėl ragina lietuvius šerti kiniškas pandas Washingtono Zoo sode.

NE TIKTAI BAŽNŲČIA BET IR GIMINĖS, IR LIETUVIŠKOS ORGANIZACIJOS, NEUŽMIRŠ SAVO MALDOSE:

Antanas Kasperas mirė ir paliko savo pusbroliams po 1,500 dol. o bažnyčios mišių aukoms -- 220,000 dolerių. Ir viskas!

SPAUDOS VERPETUOSE

VIS DAUGIAU BALSUOTOJŲ PLB RINKIMUOSE!

Kitas skundas nurodo, kad balsavimuose dalyvavo net ir nelietuviai. Balsavimo metu jiems pasitaikė užėiti pas pažįstamus savo draugus, jiems buvo pasiūlyta balsuoti ir jie balsavo.

Naujienos, Nr. 151

St. Džiugas papasakojo, kad buvo visokių įvykių, kad net buvo amerikiečių balsuotojų (rodos, kad minėjo 14).

D. Bobelienė
Draugas, Nr. 151

RAŠYTOJO DIALOGAS SU ŠVIESIAIS TAUTIEČIAIS

Vienas, gerai apsišvietęs akademikas, priėjo ir tiesiai išdorožė: "Niekada negalvojau, kad būtum toks asilas!"

Pasirodė kitas šviesus ir lietuviškam reikalui tikrai pasišventęs vyras.

"Tai gerai, kad atėjai", sakau "padėsi kėdes sustatyti".

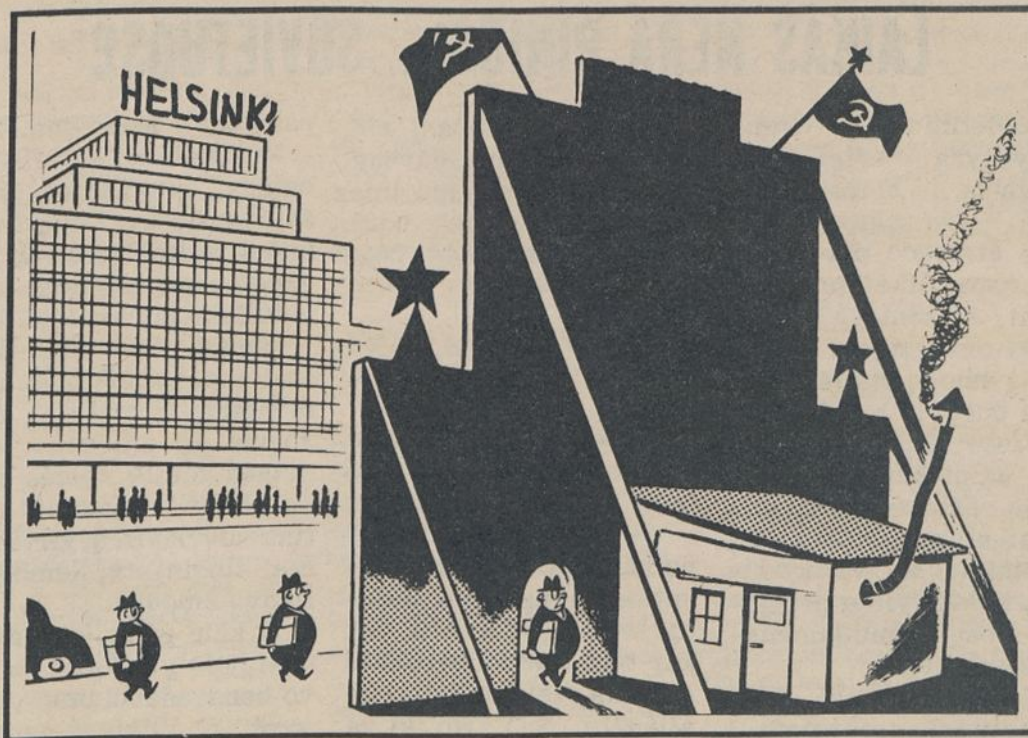
O jis: "Žinai, tiesiai į akis pasakysiu: durnius esi".

Jurgis Jankus
Draugas II, Nr. 147

KOMUNIZMO STATYBOS SPARTA

Skuodo rajono Užlobės kultūroje traktorininkas K. Jokubauskas mirtinai suvažinėjo gulintį ant kelio to paties kultūro statybos brigados darbininką K. Di-

Suomiškasis tarptautinis "svetingumas"

Pro "Europos Saugumo Konferencijos" duris tiesiog į suomių GPU (made in USSR) spąstus...

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

VASARA IR DIDAKTIKA

Mes norim vasaros šaltos, Šerkšnuotos, net su dvelksniu žvarbo -- Aistras atšaldyt ant kaktos, Ramiai sustoti prie gero darbo.

Nenorim peštis, kaip gaidžiai, Akis kapot rinkimų menėj -- Mes norim elgtis atlaidžiai Ir nenešiot akmens kišenėj.

Iš tikro -- kaip idealu! Štai baigęs raganų medžioklę -- Ir mes visi, po šimts galų -- Vienoj plačios veiklos supuoklėj.

Prieš bendrą priešą išdidžiai Mes keliam vėliavą vienybės -- Nenorim peštis, kaip gaidžiai; Nebér jėgų, nebér kantrybės!

Bet... tikras priešas taip toli! Arti savi "priešiukai" -- kiaulės -- Tad parankiau juk, kiek gali, Savuosius pliekti per makaulės!

KOKS GI TŲ SOLISČIŲ TEMPERAMENTAS!

Solistės Kristina ir Eleonora radusios "Drauge" tokį pono Jakubėno viešą sprendimą ir jų talento įvertinimą tik dviejų kabučių "primadonos" žyminiu, manau, kad jos ne tik rauduoja, bet iš pykčio sudaužė bent po porą tuzinų porceliano lėkščių ir vyrams pridarė daug nuostolių.

Juozas Tautvyła
Naujienos, Ne. 143

SOVIETINĖ SAVITARNA

Dažnai stebiu, kaip nesąžiningai darbininkai, pasistatę kopėčias, neša iš gamyklos detales, perneša svaiginamuosius gėrimus.

S. Sližys
Komjaunimo Tiesa, Nr. III

KREIVĖNAS ANT MEŠLYNO

Kai tik skaitau Girkalio propagandą Vienybėje, vis matau savo mintyse Kreivėną, sėdintį Mildos salės komputyje, kaip tą neatsargų žvirblį, čirškiantį ant mėšlyno.

J.A. Šarkus, Ph.D.
Naujienos, Nr. 164

RAŠTO ŽMONIŲ DIALOGAS

Besikalbant apie amerikinių gerbūvių:

-- Badmetis? -- paklausė Liūnė Sutema.
-- Užkandis! -- atsakė Jurgis Jankus.

Besikalbant apie išeivių literatūrinį gerbūvių:

-- Užkandis? -- paklausė Jurgis Jankus.
-- Badmetis! -- atsakė Liūnė Sutema.

TAIP "ŠLUOTA" Nr. 7 VAIZDUOJA "KOMUNIZMO STATYBĄ" ...

LITERATŪRINIAI SĄSKAMBIAI

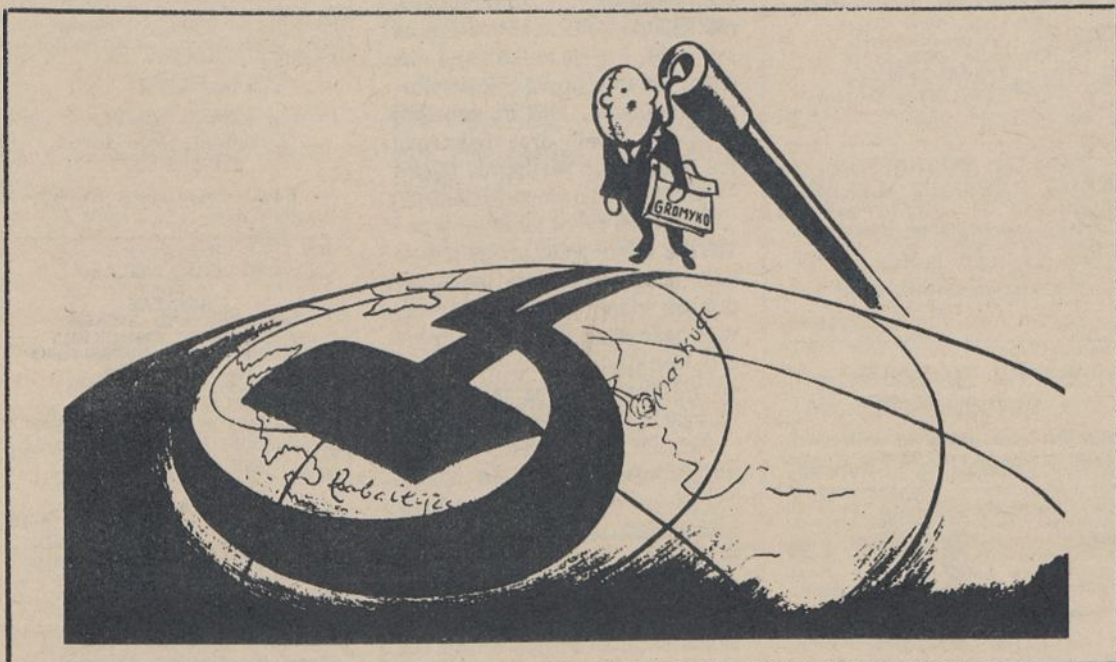
(Šiapus ir anapus)

Šiapus -- S. Šakytė išleido poezijos rinkinį "Alkana žemė".
Anapus -- V. Bubnys išleido prozos rinkinį "Alkana žemė".

Šiapus -- B. Brazdžionis išleido "Vidudienio sodai".
Anapus -- R. Granauskas išleido "Vidudienio dalgis".

Šiapus -- A. Baronas išleido "Trečioji moteris".
Anapus -- A. Laurinčiukas išleido "Vidutinė moteris".

GROMYKO HELSINKYJE SAVO MELAIS PRALENKĖ PASAULINĮ MELAGIŲ MELAGI MUENCHHAUSENĄ

GROMYKO: -- Pabaltijo valstybės pačios savo noru į SSSR patrankų šešėlių!

Okupuotoje Lietuvoje

LAIKAS NĖRA PINIGAI... SOVIETUOSE

Sovietinio gyvenimo vėžys yra režimo globojamas biurokratizmas. Tas biurokratizmas atsirado dėl totalinio nepasitikėjimo žmogumi, asmeniškai iniciatyva, dėl bendros pažinties ir žmogų vis išneigiamos pusės.

Kiekviename sovietinio ūkininkavimo sektoriuje režimas reikalauja labai stiprios kontrolės, tikrinimų ir pertikrinimų, kolektyvinių peržiūrų, viešųjų ir smulkmeniškių ataskaitų...

Tokios sistemos esant sovietiniam pareigūnui visad laužiasi pro atviras duris, nes atmetę biurokratizmo slogutį, jie lengvai valdytų asmeniškos iniciatyvos privilegijas.

Ši biurokatiška epide mi ja, savaime aišku, siautėja ir okupuotose valstybės pakraščiuose. Biurokratijos debesy dengia ir okup. Lietuvą. Apie tai nuolatos rašo sovietinio juoko ribose rašanti "Šluota". Priežandantis sveiką iniciatyvą temos vis grįžta ir kiti sovietiniai leidiniai. Imame "Valstiečių Laikraštį" (Nr. 79) ir skaitome bolševikus aliamuojančių rašinių "Branginkime laiką". Rašo S. Vitkienė, dirbanti Stačionų tarybiniame ūkyje (Pakruojo rajonas), prasimušusi iki "Socialistinio darbo didvyres" titulo. (Iki šiol naudojamas "didmoters" titulas, herojės atitikme niui imant "didvyres" žodį.)

Ši "didvyre" rašo sutikusi viename respublikiniame pasitarime kažin koki "didvyri", kurio krūtinę puošė ordinais. Dėl ko šis "didvyris" toks žinomas, toks gerbiamas, su tiekuo ordinu ant švarko atlapų? Jis labai aktyvus komunizmo statybos darbininkas -- per metus jis dalyvavo 283 gamybiniuose susirinkimuose. Tas imponuojantis 283 susirinkimų per metus skaičius net ir "socialistinio darbo didvyre" parbloškė. Savo raštą, nukreiptame į "Valstiečių Laikraštį" S. Vitkienė logiškai paklausė: kiek gi dienų tas užsitarnavęs 283 susirinkimų per metus "didvyris" realiai skyrė darbui. Iš chroniško dalyvavimo pasitarimuose ir susirinkimuose, suvažiavimuose ir sesijose, vyrukas padarė savo profesiją. Iš tos profesijos jis gyvena ir, dargi, tuo garsėja. Ordinais byra ant jo krūtinės. Suordinais ateina ir titulai...

"Socialistinio darbo didvyre" S. Vitkienė apmaudingai apsidairė jos aplinkoje, tarybiname Stačionų ūkyje. Štai koki "komunizmo statybos" entuziazmą ji pamatė:

-- pasidomėjime, kaip dirba kaulių šėrėjos. Atėjusios darban, susėdo pašnekėti. Kol aptarė savo ir kaimynų reikalus, gera valanda nubėgo... -- žvilgtelkime rytą prie mūsų Stačionų ūkio kontoros. Dešimt, dvidešimt minučių, pusvalandį ir daugiau čia stoviniuoja būrys vyrų. Vie

ni, gal būtų, kalbasi rimtai apie reikalus, darbus. O kiti pasakoja linksmas istorijas, jų kiek nori. Brangios minutės bėga veltui...

-- ūkio vadovas dar ne nusprendė, kur siųsti varuotoją. Tas mindižikuoja prie kontoros ištisą pusdienį, o kitame darbare jo nesulaukia...

-- štai viena kaimynė neina į darbą, mat, vaikutei dviejų metų. Galėtų leisti į darželį. Bet kur tau. Ir namuose, kaip sakoma, velnias koją nusilaužytų. Nuo ryto iki vakaro svečiuojasi pas kaimynes, naujienas nešiodama...

-- ypač blogai, kai su stikleliu susidraugauja gamybos vadovai. Kur mūsiškis agronomas? Ne pamatysi jo. Snaudžia, išgėręs stikliuką. Bijoj

SOVIETINIAI ŠULINIAI — EPIDEMIJŲ ŠALTINIAI

Greta sovietinės spaudos plepalų apie birželio 17 d. rinkimus į "Darbo žmonių deputatus", sovietai negali nutylėti rimtų buitinių problemų. Jie turi bent puse burnos aptarti tas problemas, nes (iš esmės) tos problemos svarbesnės už kokių nors bolševikinių reksnių nominavimą "deputatais".

Viena iš tokių kolūkinio problemų yra "šulinių švaros" tema. Gegužės mėnesį sovietai paskelbė "vandenį švaros mėnesiu". "Aukščiausioji taryba" Maskvoje aptarė tą temą. Be matant ataidėjo visos periferijos, jų tarpe ir Vilnius.

Iki šiol, nežinint intensyvios "komunizmo statybos", didelės sovietinės imperijos pavaldinių dalis geria vandenį iš šulinių. Apie tai skelbia ir Lietuvos epidemiologijos, mikrobiologijos ir higienos mokslinio tyrimo institutas (Valstiečių laikraštis, Nr. 61).

Institutas gasdina žmones šulinių vandens mikrobais: iš sovietinio šulinio visu kibiru galima išsemti vidurių šiltinės, dizenterijos, geltligės mikrobus. Šių ligų sukėlėjai lengvai gali patekti į šulinius ir artezinius gręžinius.

Lengvai patenka į kolchozinius šulinius ir cheminiai nuodai. Tai yra žemės ūkio trąšos; parazitų naikimo chemikalai. "Čia kaltas netinkamas pesticidų sandėliavimas, prasta amoniako vandens saugyklių ir naftos bazių priežiūra", skundžiasi Institutas.

"Dažnai kolūkių ar ūmonių mechanizatoriai, asmeninių automobilių savininkai ne vietoje plauina savo mašinas, išpila naudotas naftos produktus", pasakoja Instituto tekstas apie visuotinę ne tvarką, apie elementarinių švaros taisyklių neįvykdymą.

Tad svarbu įrengti šulinių tinkleje vietoje, kur nuodai ir mikrobai neišsiskverbtų į vandenį. "Šulinių sienos turi būti sandarios", įtikinėja Institutas, "be plyšių. Šulinyje turi būti ne arčiau kaip 20 metrų nuo išviečių, pamazgų duobių, tvartų".

Tokiame atstume nuo išviečių ar pamazgų duobės Vakarų Europoje absoliučiai uždrausta kasinti šulinį, kurio vandenį naudoja žmonės. Toks atstumas laikomas visiškai nepakankamu tinkamai vandenį išfiltruoti ir žmonės negali tokio (20 metrų atstumo nuo išviečių) vandens naudoti! Bet, kaip matyti, Maskva ir Vilniaus Institutas, yra kitos nuomonės. Sovietinis pavaldinis gali naudoti šulinį, kuris yra dvidešimties metrų atstumu nuo išviečių, nuo pamazgyno, nuo tvarto ar cheminių nuodų telkinio.

Šiltinės ir dizenterijos mikrobai yra labai atsparūs, gyvybingi. Šiltinės mikrobai išgyvena net iki pusantro metų. Taip pat bet kurio grunto sudėtis nesu-

pasirodyti žmonėms... -- pamiškėję stovi kombainas, automašina, vežanti grūdus. O šios technikos šeimininkai išsisi ažuolo paukščiukais, iš buteliuko gurkšnodami...

Baudžiavinė sovietinė sistema, paniekinusi asmenišką iniciatyvą, išrovusi iš žmogaus sąmonės meilę žemės darbui, beveik tiesiogiai skatina sukčiavimą, girtavimą, tinginystę, demoralizavo žmones.

Ir kaip galima, kad narsis svaidytis priekaištais savo bendradarbiams "didvyre" S. Vitkienė nemato, kad aukščiausi "komunizmo statybos" tranai pradedant A. Sniečkumi, valgo ne duoną, ne, bet ragaišį, iš nepabaigiamų posėdžių, susirinkimų ir valandinių kalbų apie... kitų darbą, ragindami dirbti vis sparčiau.

laiko cheminių nuodų ir pesticidų pralaidumo, 20 metrų atstumas visuotiniai laikomas absolučiai nepakankamu.

Visa tai patvirtina lietuviškų sovietinių šulinių vandens analizė. Epidemiologinės stoties duomenimis Rokiškio rajone 20% šulinių vandens neatitinka higienos reikalavimų. Pasvalio rajone 19% šulinių vandens netinka vartojimui. Raseinių rajone 35%.

Bolševikinė statistika rūpestingai slepia apsikrėtusių šulinių vandens mikrobais žmonių skaičių. Nėra davinių apie žmones, kurie apsinuodijo vandeniu, į kurį pateko cheminių nuodų. Staigus Maskvos susirūpinimas šulinių vandens problema nurodo, kad "komunizmo statybos" įkarštyje bolševikai pranašaud geriamo vandens temą! Jiems šulinyje, iškasas 20 metrų atstume nuo išviečių ir pamazgyno, tinka žmonių apyvartai, tinka vandenį semti! Vakarų Europoje šulinių kasimas 20 metrų atstume nuo išviečių griežtai uždraustas.

Ir kaip statyti komunizmą, atsigėrus vandens, kuriame kinžda šiltinės ir dizenterijos mikrobai? Vilniaus epidemiologijos tyrimo įstaiga į tai neatsako,

FITTER

DAY SHIFT, FULL TIME. HEAVY FABRICATION EXPERIENCE REQUIRED. UNION SHOP, BENEFITS PAID.

RELIABLE STEEL PLATE CO.

2330 EAST 79TH STREET CLEVELAND, OHIO 216-881-8100 (55-61)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS Job experienced preferred. Able to work from blue prints and close tolerance. For a new manufacturing plant now open. For further information call Lew Taylor 904-284-5611 or apply to PYRAMID AND INDIAN HEAD CO. 300 S. MAGNOLIA AVE. GREEN COVE SPRINGS, FLA. (58-65)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS Openings available on 1st and 2d shifts for: ENGINE, LATHE, VERTICAL BORING MILL, TURRET LATHE, MILLING MACHINE, TOOL ROOM. Must have 4 to 5 yrs. experience TOP WAGES AND BENEFITS PLUS PROFIT SHARING PROGRAM Located south of Northfield on Rt. 8 next to Alhides. CONTACT MR. HAGARTY JAY-EM CORP. 75 MARC AVE. 1-216-929-4441 CUYAHOGA FALLS, OHIO (48-57)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

ROOFING MANUFACTURER NEEDS FACTORY EMPLOYEES * PERMANENT POSITION * * GOOD PAY * * OVERTIME AVAILABLE * * PAID HOLIDAYS * * 2 WEEK PAID VACATION * 1st YEAR * COMPANY BENEFITS INCLUDING INSURANCE AND RETIREMENT Apply in person call or write LLOYD A. FRY ROOFING CO. 4795 FREDERICK DR. FULTON INDUSTRIAL BLVD. ATLANTA, GEORGIA (58-60)

DIE MAKERS TOOL ROOM SURFACE GRINDER HANDS TOOL MAKERS First class only, day or night shift, job shop experience on progressive dies and medium tool and die work. High hourly rate plus night shift premium, fringe benefits, paid vacation, and holidays. We speak German Croatian & Slovenian. Write or call TREMONT TOOL & GAGE 8003 Clinton Rd., Cleveland, Ohio 216-281-3346 (55-61)

EXPEDITER Knowledge of production control procedure, following up on production routing and must be able to keep accurate records and read blueprints. Will be expediting electrical sub-assemblies, manufactured parts and final assembly. 2d shift (Salary). Good working conditions. Easy access to work. We are located next to the CTS Rapid Transit E. 79 St. stop Parking facilities provided. VAN DORN CO. 2685 E. 79 St. Cleveland, Ohio 44104 216-361-3277 An Equal Opportunity Employer (49-58)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ENGINE LATHE OPERATORS AND I.D. AND O.D. GRINDERS GOOD BENEFITS ACME CARBIDE DIE INC. 19334 ALLEN RD. MELVINDALE, MICH. 313-388-0550 (56-62)

PLASTIC MOLDING SUPERVISOR Individual experienced in injection molding operations to work in new plastic division of automotive safety equipment, manufacturer. This position affords the opportunity to work in brand new quarters with the latest in molding equipment. Excellent fringe benefits and pleasant working conditions in new industrial park. Apply in person or call for further details. GENERAL SAFETY CORPORATION 23001 INDUSTRIAL DR. W. ST. CLAIR SHORES MICH. 48080 PHONE (313) 777-6330 (56-58)

WANTED AT ONCE UPHOLSTERERS Experienced required. Full time permanent employment. Good wages and fringe benefits, including paid insurance and employee discounts on baker and magnovox products. Apply or call BAKER FURNITURE CO. 1661 Monroe N. W. Grand Rapids, Mich. 49502 616-361-7321 (56-62)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS & SET UP MEN Openings available for automatic operators experienced in ACME Grigley multiple spindle screw machines. An excellent opportunity to advance with a top quality oriented automotive supplier. Excellent wages, paid hospitalization, major medical, life insurance, vacation and retirement plan. Wages commensurate with experience and ability. Send resume or apply Mon.-Sat. 9:530 HURON TOOL AND MFG. CO. Div. of U.S. Industries Inc. 6534 Lakeshore Rd. Lexington, Mich. 48450 An Equal Opportunity Employer (55-58)

MOLDERS Automated brass foundry needs skilled squeeze molders, overhead sand matchplate work. Must be experienced with good references only. High piecework rate plus full benefits plus full family Blue Cross. Apply at American Bronze Corp. 2941 East 34th Street (Off Broadway) Cleveland, Ohio 44115 216-341-7800 An Equal Opportunity Employer (55-57)

WANTED EXPERIENCED WOOD PATTERN MAKERS Steady work for qualified men and fringe benefits plus overtime. US PATTERN CO., INC. 29600 32 MILE RD. RICHMOND, MICH. 48063 313-727-7531 (58-62)

BLOW MOLDING SUPERVISOR Individual experienced in blow molding operations to work in new plastics division of automotive safety equipment manufacturer. This position affords the opportunity to work in brand new quarters with the latest in molding equipment. Excellent fringe benefits and pleasant working conditions in new industrial park. Apply in person or call for further details. GENERAL SAFETY CORPORATION 23001 INDUSTRIAL DR. W. ST. CLAIR SHORES MICH. 48080 PHONE (313) 777-6330 (56-58)

Tai buvo labai seniai, prieš 25 metus Toronto lietuvių Šv. Jono parapijos klebonijoje, Sėdi iš kairės Šv. Jono parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, vysk. V. Brizgys ir dabartinis Delhi lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. J. Gutauskas.

LIETUVIŠKOS OAZĖS KANADOJE

Oazė -- vandeninga vieta dykumoje. Taip aptaria šį žodį lietuvių kalbos žodynas. Taigi, žinant dykumų keliautojų didžiausią priešą -- vandens nuolatinę stoką -- oazė reiškia jiems gyvenimo ar sunkios mirties troškulių klausimą.

Palyginamojoje prasmėje rašant, tokiomis atsigalvavimo ir tautinės gyvybės palaikymo oazėmis svetur galima skaityti daugelį tautinių, religinių ir kultūrinių veiksmų. Tai: lietuviškosios parapijos, lietuvių namai, savi laikraščiai, organizacijos ir pan. Vienok apie visus šiuos dalykus kalbėti ir rašyti -- būtų per plati tema vienam kartui. Tad šiame reportaže pakalbėsime tik apie vieną lietuvišką parapiją šiam milžiniškam krašte -- tai Šv. Kazimiero vardo parapiją Delhi miestelyje, Ontarijo provincijoje. (Apie Toronto lietuvių katalikų parapiją Šv. Jono Krikštytojo vardo ir prie jos dar kuriamą lietuvišką Anapilio sodą, o taip pat -- ir Hamiltono Aušros Vartų parapijos šilkinę sukaktį "Klevo Lapo" skiltyje jau esu rašęs. Todėl -- laikas nuo laiko -- parašysiu ir apie kitur šiojoje šalyje veikiančias lietuviškas parapijas bei filijas).

Šv. Kazimiero vardo parapija Delhi miestelyje yra grynai lietuviška -- tautinė parapija, įsteigta tik 1959 m. pabaigoje. Delhi -- tai Kanados miestelis, Jame ir gretimuose Tilsonburgo bei Simcoe miesteliuose -- gyvena keli šimtai lietuvių, tabako augintojų, atvykusių daugiausia po I-mojo Pasaulinio karo, atseit, senesniųjų ateivių -- ne "dipukų"...

Jų tarpe esama ir gana tvirtai įsikrėtusių. I tas apylinkes, žinoma, yra atvykusių šiek tiek ir naujųjų ateivių po II-rojo Pas. karo, bet pats pagrindas "tabakininkų" -- daugiausia senesnieji imigrantai. 1949-1952 m. tenai veikė tabako augintojų organizuotas socialinis klubas, kuris Delhi miestelyje buvo nupirktas tam reikalingi nuosavus namus, bet dėl komunistuojančiųjų intrigų klubas sunyko, Delhi yra KLB-nės apylinkės centras.

Parapijos steigėjų ir jos klebonu buvo paskirtas (ir dabar tebeklebonauja) dvigubas daktaras kun. Jonas Gutauskas, kuris, išbuvęs dešimtį metų Toronte ir labai nuoširdžiai darbavęsis Šv. Jono Krikštytojo parapijoje, kaip Dievo tarnas, o šios kolonijos visuomenėje -- kaip itin guvus višumenininkas ir kultūrininkas (pirmosios KLB Krašto v-bos narys ir kt. org.-jų veikėjas), Londono, Ontarijo provincijoje vyksupo pakviestas, 1959 m. pabaigoje -- išvyko į Delhi organizuoti naujos lietuviškos parapijos, (Delhi -- priklauso Londono vyskupijai).

Tenai tuo metu lietuviams pasitaikė labai puiki proga įsigyti savo tautinę -- nacionalinę parapiją su visomis teisėmis ir savais bažnyčios, klebonijos ir kitais pastatais. Tam reikalui savo visišką sutikimą davė Londono vyskupijos Ganytojas. Pažiam Delhi miestelyje -- negyvena netgi pilnai pusė tūkstančio gyventojų. Vietos katalikai -- kanadiečiai tenai turėjo pasistatę nedidelę, bet labai simpatišką bažnytelę ir reikiamos parapijai kitus pastatus. Laikui bėgant kanadiškoji katalikų parapija Delhije labai plėtėsi. Jie pasistatė daug didesnę bažnyčią -- su 800 vietų. Todėl pirmiau statytoji

bažnytelė (su apie 200 suviršum vietų), o taip pat ir klebonija -- perleista lietuviams beveik už trečdali kainos ir beprocentinai paskolon.

Ligi 1959 m. pabaigos Delhi ir apylinkės lietuvių dvasinius reikalus aptarnaudavo kun. Kazimieras Rickus, kuris, jau tada bdamas per 70 m. amžiaus, nebesirijo organizuoti Delhi lietuviškos parapijos ir prisiglaudė prie angliškos katalikų bažnyčios.

Šiuo metu Delhi lietuviškoji parapija jau seniai užbaigta organizuoti ir tvarkyti. Žmonės -- lietuviai katalikai, pasirodė, tam reikalui labai palankūs ir savo aukomis -- gana dosnūs. Todėl bažnyčios ir kt. parapijos patalpų skola -- jau seniai išmokėta.

Prie parapijos veikia šeštadieninė lietuvių mokykla, organizacijos ir kitokia kultūrinė veikla.

Norėdamas paillustruoti vietinių lietuvių dosnumą lietuviškiems reikams, čia cituoju antraštę iš vėliausiojo "Tėv. Žiburių" numerio: "Vietoj baltos -- \$1000 L. Fondui". Čia minimą žinutę perduoda Stepas Jakubickas, Kanados Liet. Fondo v-bos vicepirmininkas iš Delhi, Ont., kurioje rašoma apie tos apylinkės lietuviškų reikalų rėmėją Juliją Strodamskį, kuris savo amžiaus 70 m. sukakties proga, vietoj baltos, paukojęs Kanados Liet. Fondui dar 1000,00 dolerių, nors jau iš ankščiau jo tenai buvęs įnešas \$1000,00. Taigi, J. Strodamskis Liet. Fondo dabar jau dvigubas tūkstančininkas, Julius ir Ona Strodamskiai, esą, ramūs ir nuoširdūs lietuviai, dalyvaujant lietuviškoje veikloje, gausiai remia ir Delhi lietuvišką parapiją bei kitus lietuviškus reikalus.

LAUNDRESS

Small laundry in Catonsville area. Part time. Day or night hours available. Convenient to #23 Bus. Apply 333 Harlem Lane, Catonsville, Md. 21228 or call 301-744-1020. (56-60)

TV REPAIR

Baltimore's largest retailer requires persons to do TV service work. Experience necessary. Contact D. D. PHIPPS at 301-837-2049. (56-59)

ELECTRICAL DRAFTSMAN

Minimum 2 yrs. exp. on machine tool schematic diagrams, and A.C. control circuits. Must be familiar with components J.I.C. standards, preparations of bills of material, control panel layout, and electrical sheet metal work. Knowledge of solid state helpful, high school graduate with some additional schooling preferred.

VAN DORN CO.

2685 E. 79 St. Cleveland, Ohio 44104 216-361-3277 An Equal Opportunity Employer (49-58)

WANTED

1ST CLASS SKILLED TRAINEES WARNER AND SWASEY AUTOMATIC CHUCKERS TURRET LATHE OPERATORS O.D. GRINDERS ARC WELDERS 1st & 2nd Shifts Ideal working conditions, overtime & many fringe benefits. PROTOTYPE DEVELOPMENT INC. 7750 Hub Parkway Valley View, Ohio 216-524-7310 (58-60)

FOREMAN MACHINE SHOP Nights machine shop. Supervise and setup for small second shift. Boring mill, turret lathe, mills, shaper etc., 5 years as general machinist and some supervisory experience required. Phone Mr. Edwards, 216-267-1854 PAL-VIN MACHINE CO. 1419 E. 40th St., Cleveland, Ohio (56-58) An Equal Opportunity Employer

• Juozas Senkus, gyv. Toronte, kur eina atsakingas pareigas vienoje amerikiečių firmoje, tarnybiniais reikalais buvo atskridęs į Clevelandą ir apsilankė Dirvos redakcijoje bei susitiko su savo senais pažįstamais. Nepr. Lietuvoje, iki pasitraukimo į Vakarus, J. Senkus dirbo spaudoje, o paskutiniiais metais buvo studijų biuro direktorius ir jo rūpesčiu buvo išspausdinti Lietuvių Archyvo 4 tomiai. J. Senkus pažadėjo, kiek laiko sąlygos leis, parašyti Dirvai.

• SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks rugpiūčio 5 d., sekmadienį, naujuose Lietuvių Namuose, 877 E. 185th St. Susirinkimo pradžia 5 v. p. p. Susirinkimo darbotvarkėje: apdraudų mokesčių priėmimas ir kuopos reikalų aptarimas. Kuopos valdyba prašo visus narius-es susirinkime dalyvauti ir tvarkingai atlikti savo narystės pareigas.

• Juozas ir Ema Krygeriai atšvenčia 50 metų vedybinę sukaktį pas savo vaikus rugpiūčio 4 d.

NE AKMUO PAVERGTIESIEMS...

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS CLEVELANDE

"Ypatingai svarbu, kad Amerika dabar būtų stiprios moralės ir kiekviename žingsnyje pademonstruotų gilų dvasinį ir istorinį ryšį toms tautoms, kurios yra komunizmo pavergtos..." ragina rezolucija, kurią priėmė Clevelando tautybės Pavergtųjų tautų savaitės minėjime liepos 23 dieną. Minėjimą rengė Ohio valstybės tautybių sąjūdis, kurio įsteigėjas ir garbės pirmininkas yra Clevelando meras Ralph J. Perk.

Eisena, prasidėjusi nuo Korėjos kare žuvusiems paminklo, buvo įspūdinga. Priekyje žygiavo marinių ir policijos dalinys su orkestru, juos sekė šešiolika tautybių su savo vėliavomis. Lietuvių, ukrainiečių ir vengrų grupės buvo skaitlingiausios. Lietuvių grupės gretose žygiavo ir PLB pirmininkas St. Barzdukas su valdybos nariais — dr. H. Brazaičiu, dr. Alg. Nasvyčiu ir dr. A. Butkus. Eisenos priekyje žygiavo Tautybių sąjūdžio vykdytinis direktorius ukrainietis Bohdan Futey, miesto patriotinių renginių vadovas Chester Koch, apskrities kontrolierius Geo. Voinovich ir tautybių atstovai,

kurių tarpe buvo, gražiu tautiniu drabužiu pasipuošusi, mkt. Vida Augulytė.

Minėjimo programa šiais metais įvyko miesto valdybos rūmų rotundoje, kuri buvo išpuošta pavergtųjų tautų vėliavomis, o priekyje, dešinėje pusėje kabojo dailininko Willard garsusis originalas "1776 metų dvasia", vaizduojas Amerikos civilinio karo džiaugsmingą momentą — nepriklausomybės paskelbimą. Pirmą kartą miesto rotušės rotundoje įvyko toks minėjimas. Toji galimybė atsirado, kai miesto meru buvo išrinktas visų tautybių bičiulis — Ralph J. Perk.

Himnu ir maldomis prasidėjo minėjimas, kurias sukalbėjo balgudžių patriarchas Juozapas, katalikų diacezijos vyskupas Wm. Corgrove, rabinas R. Rosenthal ir vengrų pirmosios reformotų bažnyčios klebonas dr. S. Szabo. Rabinas maldos žodyje ypatingai pabrėžė šią mintį: "...Mes nešaukiame šios tautos į karą, neraginame jos imtis ginklo, bet kai vyksta derybos, pavergtieji mažiausiai tikisi ne akmens ir pripažinimo ne pagal jėgą, bet pagal sąžinę ir teisingumą..."

Meras Ralph J. Perk į minėjimą atvyko iš miesto tarybos įtempto posėdžio, kuris vyko rotušės antrajame aukšte. Ji atlydėjo miesto viešųjų įmonių direktorius Raimundas Kudukis ir miesto darbo jėgos ir planavimo departamento direktorius ukrainietis prof. M. Pap. Meras savo kalboje pareiškė: "...Mes susirinkome šį vakarą pakartoti savo pažadą ir parodyti pasauliui, kad mūsų pasiryžimas siekti pavergtoms tautoms laisvės yra tolygiai stiprus šiandien, kaip jis buvo 1959 metais, kongresui paskelbus įstatymą, kad kasmet būtų prisimenamos pavergtosios tautos... Sovietų Rusijos vadai viešai yra pareiškę, kad jų siekimai nepasikei-

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖS

PO VIENERIŲ METŲ KANTRAUS DARBO, DOSNIŲ SAVO KOLONIJOS LIETUVIŲ REMIAMI, BAIGIAME STATYBOS DARBUS. DŽIAUGDAMIESI TUO ĮVYKIŲ, KVIETIAME VISUS CLEVELANDO LIETUVIUS IR BIČIULIUS IŠ KITŲ MIESTŲ DALYVAUTI NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖSE.

PENKTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 17, 8 VAL. VAK.

KLUBO ATIDARYMAS

ĮEJIMAS LAISVAS

ŠEŠTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 18, 8 VAL. VAK.

NAMŲ ATIDARYMO BALIUS

Muzikinę programą atlieka
OPEROS IR KONCERTŲ SOLISTĖ
ALDONA STEMPUŽIENĖ

IR
PIANISTAS VIRTUOZAS
ANDRIUS KUPREVIČIUS

KVIETIMAI \$25.00 ASMENIUI

SEKMADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 19, 1 VAL. P. P.

NAMŲ ATIDARYMO AKTAS

PAŠVENTINIMAS, DEDIKACIJA, STATYBOS RĖMĖJŲ PAGERBIMAS.

ĮEJIMAS LAISVAS

CLEVELANDO LIETUVIŲ ŠIMTMEČIO ISTORIJOJE PIRMĄ KARTĄ IŠAUGO NAUJI KOLONIJOS NAMAI. TODĖL VISI KVIETIAMI GAUSIAI DALYVAUTI ŠIOSE ISTORINĖSE IŠKILMĖSE IR DARBŲ PABAIGTUVĖSE.

Kvietimus baliui nedelsdami rezervuokitės telef. (216) 531-2131 arba laiškais — 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

LITHUANIAN VILLAGE INC.
DIREKTORIŲ TARYBA

FORD MOTOR CO. CLEVELAND CASTING PLANT

IS NOW INTERVIEWING:

ENGINEERS
MECHANICAL ENGINEER
ENVIRONMENTAL CONTROL ENGINEER
HYDRAULIC, PNEUMATIC or PROCESS PIPING ENGINEER
ELECTRICAL ENGINEER
PLANT ENGINEERING STRUCTURAL DESIGN ENGINEER
PLANT ENGINEERING DESIGN DRAFTSMAN

Must have experience in reviewing drawings and Specifying equipment and procedures used in Foundry Production Operations. Experienced in field installation and follow up. Must be able to develop equipment replacement projects and work closely with Maintenance Personnel for Operation and Equipment Improvement. Must have the ability to express ideas and opinions in verbal and written manner.

IF INTERESTED CALL

216-433-7000 ext. 633

OR APPLY AT

FORD MOTOR CO. CLEVELAND CASTING PLANT

5600 ENGLE RD., BROOKPARK
CLEVELAND, OHIO

Between 8 A.M. & 4 P.M.

Saturday 7/28/73 or Monday thru Friday

An Equal Opportunity Employer

(58-59)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MAINTENANCE MEN

VERTICAL BORING

MACHINERY MILL OPERATORS WELDERS MASTER MACHINISTS

Marion Power Shovel needs you to help us put it all together. Major shovel and dragline manufacturer will pay qualified people:

Welders	\$4.175 hour
Vertical Boring Mill Operators	\$4.175 hour
Machinery Maintenance Men	\$4.175 hour
Master Machinist	\$4.495 hour

Plus company paid medical insurance, life insurance, pension, vacations, 10 holidays. For personnel interview and more information, stop in at Employment Office or call

MARION POWER SHOVEL CO.

617 West Center Street
Marion, Ohio 43302

An Equal Opportunity Employer M.F.

(54-58)

A NEW ORLEANS SHIP REPAIR YARD HAS SUPERVISORY OPENINGS SUCH AS:

SHIP SUPERINTENDENT
ASST. GENERAL SUPERINTENDENT
MACHINERY SUPERVISOR (Inside & Outside)
SHIPFITTER
SUPERVISOR AND MARINE ESTIMATOR

Send complete resume and salary expected

To: BOX R 5

LITHUANIAN PAPER

1000 N. MIAMI AVE. MIAMI, FLA. 33136

An Equal Opportunity Employer

(55-58)

PRODUCTION SHOP

WE NEED EXPERIENCED:

INSPECTORS
SHEET METAL FABRICATORS
N/C OPERATORS
MACHINE ASSEMBLERS
WELDERS

Day and night shifts. We offer steady work. Excellent working conditions and fringe benefits. Call Dave D. Goward, at

DIAMOND AUTOMATION

23400 HAGGERTY RD. FARMINGTON, MICH. 48024

(313) 476-7100

An Equal Opportunity Employer

(56-65)

laisvės..."

Mero žodis buvo palydėtas atsistojimu ir karštais plojimais. Minėjimo vadovai — B. Futey ir N. Bucur perskaitė rezoliucijas, gubernatoriaus J. Gilligan proklamaciją ir sen. R. Tafto sveikinimą. "Dainuojančių angelų" choro vadovas Wm. Boehm su savo dainininkais atliko trumpą muzikinę programą. Komandai pasigirdus, pakilo vėliavos ir suskambėjo "God bless America". Sklandus minėjimas buvo baigtas.

J. Skirmantas

• Clevelando skautų vadovams tenka didelė našta su Jubiliejine stovykla. Jau yra užsiregistravusių virš 800 stovyklautojų iš įvairių kraštų. Trūksta didesnių puodų, lovelių ir miegamųjų maišų. Kas galėtų paskolinti — prašom skambinti V. Bacevičiui 681-6509.

• SALAMANDER batų krautuvėje šiuo metu vyksta vasarinių batų išpardavimas. Gerą progą nusipirkti aukštos kokybės batus prieinama kaina. Krautuvės adresas: 2546 Lorain Ave. (57-58)

PARDUODAMAS NAMAS

Dviejų šeimų namas, dvigubas garažas, 2 įstiklinti gonkai, prie pat Naujos parapijos. Skambinti nuo 6-8 val. 531-8885. (56-59)

PARDUODAMAS NAMAS

Savininkas parduoda namą, mūrinį, vienos šeimos. E. 185 St. rajone, arti mokyklos ir bažnyčios. Skambinti nuo 3 iki 7:30 v. v. tel. 486-6540. (56-59)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudęs reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

MILLWRIGHT

Process equipment maintain and install piping and equipment. Experience required.

WELDER

Fabrication and repair of ducts, pipes and structures. Ferrous and non-Ferrous. Experience required.

Good pay and fringe benefits, day work. Apply Monday through Friday 8 a. m.-3 p. m.

E. I. DU PONT DE NEMOURS

2981 Independence Road
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (55-61)

MECHANIC or Mechanic's Helper for bus co. Full time pos. Apply SCHUYLKILL VALLEY LINES, INC., 1000 E. Main St., Norristown, Pa. Telephone Mr. Aubot, (215) CH 2-1222. (58-62)

CANDY PLANT HELP, exp. Hard Candy Spinners, Cooks, Choc., enrober operator, any other plant exp. Perm. pos. Plantation Chocolate Co., 4th & Coates St., Bridgeport, Pa. (Norristown area). 215-277-3000 ask for Mr. Tony Walter. (58-59)

SUPERVISOR

Progressive company needs experienced supervisor. Must have 3 to 4 years experience in the field of custom injection molding. Apply at or send resume to: W-L MOLDING CO. 8212 SHAVER RD. PORTAGE, MICH. 49081 (55-58)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lietuvos sostinės Vilniaus minėjimas

Vilniaus jubiliejinis medalis, kurio projektą paruošė Edv. Vasilauskas

Šie metai, nors ir nepaskelbti oficialiai, iš tikrųjų yra Vilniaus metai. Lietuvos Sostinės Vilniaus 650 metų įkūrimo sukakties minėjimai vyks beveik visose lietuvių kolonijose. Ypač atkreiptinas dėmesys į Vilniaus, kaip Lietuvos Sostinės, 650 metų sukaktinį minėjimą Detroito, kur visos organizacijos jungiasi į tą didingą minėjimą š.m. spalio mėn. 7 d. Lietuvių namuose. Prieš tai bus atšaukiamos Šv. Petro bažnyčioje pamaldos už Vilniaus krašto lietuvių mirusių okupantų nukankintus, kurių tarpe yra ir dvasininkas. Taip pat bus pagerbti Vilniaus krašto kankiniai, kovoję dėl to krašto laisvės. Šv. Petro bažnyčioje bažnytinis ir jaunimo choral, vadovaujami muz. St. Slizio, giedos Šv. Mišias. Klebonas

Long Beach

PAGERBĖ JUOŽA MATIJOŠAITI

Juozas Matijošaitis.

Long Beach Lietuvių Klubo vicepirm. Juozas Matijošaitis, gimęs 1898 m. liepos mėn. 2 d., Narkūnų kaime, Gelgaudiškio valsč., šakių apskr., liepos mėn. 14 d. Long Beach gražioje salėje

kun. V. Kriščiūnevičius pasakys atitinkamą pamokslą. Toji diena priklauso Lietuvos Sostinės Vilniaus didingam istoriniam 650 metų jubiliejui paminėti. Todėl komiteto vardu prašoma tą dieną Detroito privačių parengimų - vaišių nerengti, bet jungtis istoriniam minėjimui, suglaudinant visas mūsų jėgas.

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos pirm. Kaziui Veikučiui pasiūlius ir jungtiniam komitetui priitarus gaminamas Lietuvos Sostinės Vilniaus medalis. Medalis bus atliepintas aukso, bronzos ir gal sidabro, kai paaiškės liedinimo kaina. Medalis bus 25 c. dydžio. Šio medalio projektą paruošė Edvardas Vasilauskas ir jis rūpinasi tolimesniu medalio išleidimu. (am)

atšventė savo 75 m. amžiaus sukaktį. Minėjime dalyvavo daug svečių iš Long Beach, Los Angeles, Santa Monica ir kitų apylinkių.

Sukaktuvininką sveikino: Stasys Paltus, Vlažas Pažiūra, Bruno Morkis, Vladas Gylis.

J. Matijošaitis nepamiršo ir lietuviškų reikalų paremti, Liet. Fondo Vajaus Long Beach Apyl. komiteto pirm. Stasiui Jasučiui, dalyvaujant Aleksai Pažiūrienei įteikė 100 dol. įstodamas į Lietuvių Fondo narius. Sugiedota ilgiausių metų ir padainuota lietuviškų dainų. Be to, svečiai pasišoko, nes buvo ir muzika.

Baigiant vaišes, J. Matijošaitis padėkojo visiems už atsilankymą į jo šventę ir už dovanas ir visus užprašė ant rytojų į Mekišių namus užbaigti tas iškilmes. Kitą rytą susirinko svečiai iš Long Beach, o taipogi buvo iš toliau VI. Pažiūra

su ponis ir inž. V. Čekanauskas su ponis ir trimis dukrelėmis, kurios gražiai padainavo lietuviškų dainelių. Svečiai, puikiai pasivaišinę, užbaigė minėjimą išsiskirdami į namus. (dm)

Los Angeles

KREDITO KOOPERA, TYVO FINANSINIS STOVIS

Lietuvių Kredito Kooperatyvas, 3356 Glendale Blvd (Tautiniuose namuose 1973 m. pirmąjį pusmetį turėjo \$17,521 pajamų. Apmokėjus išlaidas, liko pelno \$13,132. Iš šios sumos \$9,823 išmokėta nariams 5.5% dividendų ir likusi suma, paliekant \$269 nepadalinto pelno, perkelta į rezervų fondą (kooperatyvo savi pinigai), kuris šiuo metu pasiekė \$39,357.

Kooperatyvo balansas šio pusmečio pabaigoje pasiekė \$428,874. Indėlių (šėrų) buvo \$378,366. Paskolų išduota \$280,320 ir kitur investuota \$147,967. Nariai taupytojai gauna nemokamą gyvybės draudimą iki \$2000 ir skolininkai iki \$10,000.

Praėjusį pusmetį draudimo kompaniją padengė mirusių narių R. Kasponio ir C. Masalo paskolas. Teisiniu kooperatyvo patarėju yra advokatas Ch. Kairys. Kooperatyvas kasmet paremia lituanistinę švietimą ir kitus lietuviškus reikalus. (im)

DIRVAI AUKOJO

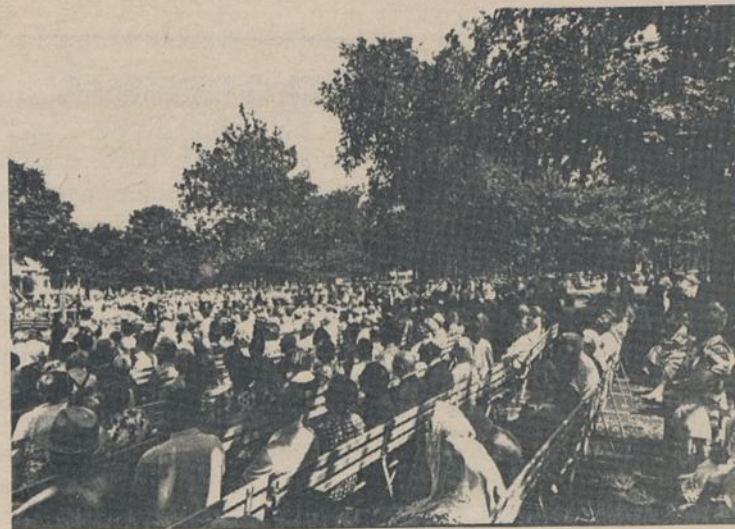
Atnaujindami pranešimą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

R. Botyrius, Chalfont.....	2,00
Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-ga, Chicago	25,00
Ramovė, Cleveland	10,00
J. Miglinas, Chicago	2,00
K. Stundžia, St. Catharines ..	5,00
G. Alekna, Racine	2,00
P. Tamulionis, Cleveland	2,00
V. Leskaitis, Santa Barbara ..	7,00
A. Petravičius, E. Lansing ..	7,00
J. Kazėnas, Cleveland	2,00
B. Steponis, Parma	5,00
J. Gepneris, Chicago	2,00
J. Smulskis, Lima	2,00
Z. Tarutis, Willowick	2,00
M. Jasėnas, Binghamton	10,00
A. Puskapalaitis, Boston	1,00
A. Reklaitis, Chicago	2,00
T. Bukaveckas, Chicago	7,00
A. Lauraitis, Willow Springs	2,00
S. Balpšys, Beverly Shores ..	2,00
A. Gaidėlis, New Guinea	5,00
V. Juralis, Hartford	12,00
B. Bernotas, Cleveland	2,00
J. Mikonis, Cleveland	5,00
D. Vismontas, Cleveland	2,00
J. Matijošaitis, Long Beach ..	5,00
G. Radvenis, Los Angeles	3,00
K. Vaitaitis, Westbrook	2,00
A. Rakauskas, Cleveland	2,00
J. Briedis, Lemont	2,00
V. Besperaitis, Cleveland	7,00
V. Čekanauskas, Inglewood ..	2,00
D. Statkutė de Rosales, Venezuela	7,00
J. Povilaitis, Omaha	3,00
A. Ratkelis, Nekoma	10,00
V. Kalaina, Melrose Pk.	2,00
R. Sherelis, Webster	2,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Dr. Šlepelytė-Janačienė — Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos pirmininkė su šeima atostogauja V. Europoje. Būdamą Paryžiuje, aplankė Tarptautinės Katalikų Moterų Organizacijos Unijos (WUCWO) Centrą, kur turėjo ilgą pasikalbėjimą su WUCWO vadovėmis.

• Vidurio ir Rytų Europos organizacijų atstovai, gyvenantys Prancūzijoje, ryšium su Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencija Helsinkyje, išsiuntinėjo memorandumą

Darius-Girėno minėjimo Chicagoje iškilmių dalyviai. V. Noreikos nuotrauka

IŠKILMINGAS DARIAUS - GIRĖNO MINĖJIMAS CHICAGOJE

Liepos 15 d., sekmadienį, įvyko iškilmingas Dariaus - Girėno žygio 40 metų sukakties minėjimas ir didvyrių pagerbimas. Iškilmes kaip visuomet suruošė Dariaus - Girėno Amerikos Legionierių Postas, kuriam vadovauja A. Paplauskas.

Iškilmės prasidėjo didžiulių parodų lietuvių apgyventomis gatvėmis iki Dariaus - Girėno paminklo Marquette Parke. Parado priešakyje žygiavo karių iš Fort Sheridan orkestras. Dalyvavo Dariaus - Girėno, Don Varno ir visa eilė kitų postų. Legionieriai važiavo savo triukšmingu "Garvežu", o miesto burmist ras buvo atstovautas gražiu vežimu -- flotu. Sekė policijos orkestras ir gaisrininkų komandos su kaukiančia mašina. Parado pažiba buvo Gurnee, Ill. legionierių vieneto "Scarlet Knights". Tai įvairaus amžiaus jaunimo paradinis vienetas. Kaip buvo pranešta šis jaunimas turįs tik vieną bendrą dalyką, tai entuziazmą ir norą gerai pa-

visiems konferencijoje dalyvavusiems užsienio reikalų ministrams. Iš lietuvių pusės šį memorandumą pasirašė inž. A. Venskųs.

• Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, kuris yra Chicagoj 4012 Archer Ave., surinkta įdomi, vienintelė Chicagoje, o gal net ir visoje Amerikoje, Lietuvių žemėlapių kolekcija.

Kai kurių žemėlapių laidos siekia 16 šimtmečio pradžią. Pav. yra keletas žemėlapių, vaizduojančių kokiais keliais senovėje buvo gabenamas gintaras — "Baltijos Aukšas", į Egiptą, Fenikijos kolonijos miestus, Konstantinopolį ir Juodosios jūros pakraščius. Egipte, Tutanchamono piramidėje, buvo rasti gintaro papuošalai, atvežti iš Baltijos jūros pakraščio.

Įdomus žemėlapis 1752 m., užsakytas Anglijos karaliui Jurgiui III ir Prancūzijos — Liudvikui XV. Dėmesį patraukia ir 1781 m. žemėlapis, pagamintas Rizio Zanolio Venecijoje.

Šie eksponatai puošia muziejaus sienas ir visiems nemokamai prieinami, kurie duomeni Lietuvos praeitimi ir jos kultūra.

• Balzeko lietuvių kultūros muziejų Chicagoje yra įsteigtas Lietuvos karinis skyrius, kuris nuolat plečiamas ir tobulinamas. Šiam tikslui muziejus išleido specialų ženkliuką su tautinėm vėliavom ir įrašu: "Help Lithuania be free".

patriotas lietuvis teisėjas Alfonsas Wells priminė lakūnų žygio reikšmę Lietuvai ir žmonijai, o taip pat šių iškilmių reikšmę dabarties laikams.

Buvęs Dariaus - Girėno posto vadovas savo žodyje pabrėžė, kad po Pirmojo Pasaulinio karo Amerika stengėsi pagelbėti mažoms tautomis atgauti nepriklausomybę ir naudotis laisve, bet dabar atėjo laikai, kada pati Amerika turi rūpintis savo laisve. Ir tikrai, prieš sėjama naminė nesantaika ir žmonių, ypač jaunimo, pūdyto sėkla sekmingai atlieka krašto griovimo darbą. "Iškilmingi" savo krašto vėliavos deginimai bei tų "iškilmių" entuziastiškas rodymas televizijoje ar rašymai spaudoje rodo kaip toli čia yra pažengta.

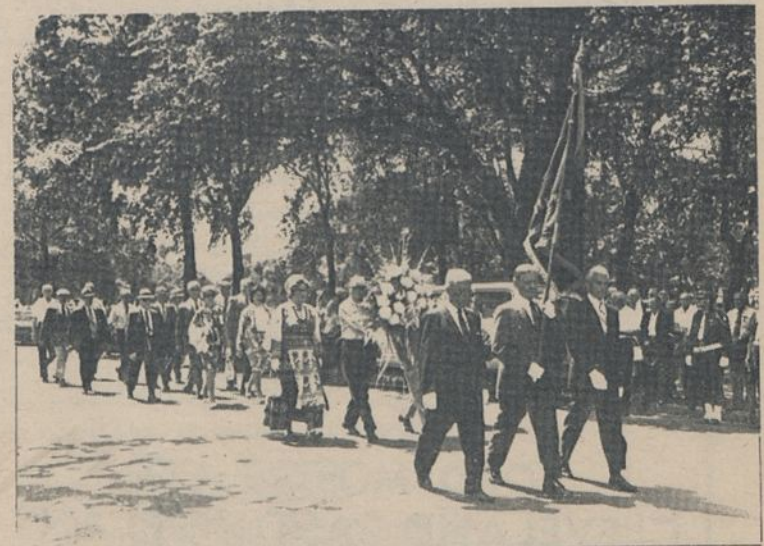
Po prakalbų legionierių salvėms palydint prie žuvusiųjų lakūnų paminklo buvo padėtas gražus ramovėnų ir birutininkių vainikas. Invokaciją ir pabaigtuvių maldą sukalbėjo Dariaus - Girėno posto kapelionas.

Iškilmėse policijos vertinimu dalyvavo apie 4000 žmonių, -- daugumoje senieji lietuviai. Mažai matėsi naujųjų ateivių, studentų ir mokyklinio jaunimo.

Širdinga padėka ir garbė Dariaus - Girėno posto legionieriams ir jų vadovams! (d.a.)

Lietuvos savanoriai - kūrėjai parade, V. Noreikos nuotrauka

Ramovėnai ir birutininkės žygiuoja parade, V. Noreikos nuotrauka

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražioje kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 50.00 dol. ir 65.00 dol. savaitei dviem asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo pabaigos.

Galite apsidausti nuo lietingo oro

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave.
Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221
Area Code 609

A. A.

LIUDAI BIGELIENEI-RAUSTYTEI

tragiškai žuvus automobilio nelaimėje, jos vyrui VINCUI, dukrai JŪRATEI, sūnui RAMŪNUI, mamytei, broliams ir seserims Lietuvoje, bei visiems giminėms gilią užuojautą reiškia

Julija ir Vytautas Stuogiai